

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din
Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal števil. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani števil. 15.393

Ljubljana, 1. januarja 1933

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Štev. 1
Leto V

Srečno novo leto!

Novo leto — še žare v njegovo prvo, negotovo bodočnost luči božičnih praznikov. Toda kmalu nas bo objelo v svojo skrivnostno temo, ki nam ne dá, da bi pogledali za njegove kulise.

Že od nekdanj ima kratka besedica »nov« nedoumljiv čar za človeštvo. V vsaki novi stvari hoče človek videti izpolnitev vsega tistega, česar ni našel v stari. Kaj čuda zato, da s tako glasnim veseljem poženemo na Silvestrovo staro leto med zavrženo šaro, in z velikimi nadami in željami pozdravimo njegovega naslednika — novo leto.

V poslednji uri leta stojimo vsi na zibajoči se brvi, ki veže dve leti med seboj. Preden stopimo z dvanajstim udarcem ure v novo deželo, se spodobí, da se ozremo nazaj in pogledamo, kaj nam je dala prošlost. Zmede, trpljenje, brige, skrbi: težko bo najti v minulih dvanajstih mesecih uro veselja in radosti. Ko smo pa tako hitro pripravljeni z nehvaležnostjo vse zavreči, kar je stara, obrabljena! Čeprav bi bilo nemara vredno spomniti se vsaj za trenutek tudi vsega tistega, kar nam je

dalo staro leto dobrih nauk. Najbrž jih ne bo malo!

Morda je bilo staro leto tako trdo in neusmiljeno, da bo hotelo v tej uri drugače tako upapčno človeštvo odreči še novemu zaupnico! Pa ne bi bilo prav! Naša usoda in z njo usoda naroda je v precejšnji meri v naših rokah. Ali hočemo samim sebi izdati ubožnostno izpričevalo, da smo

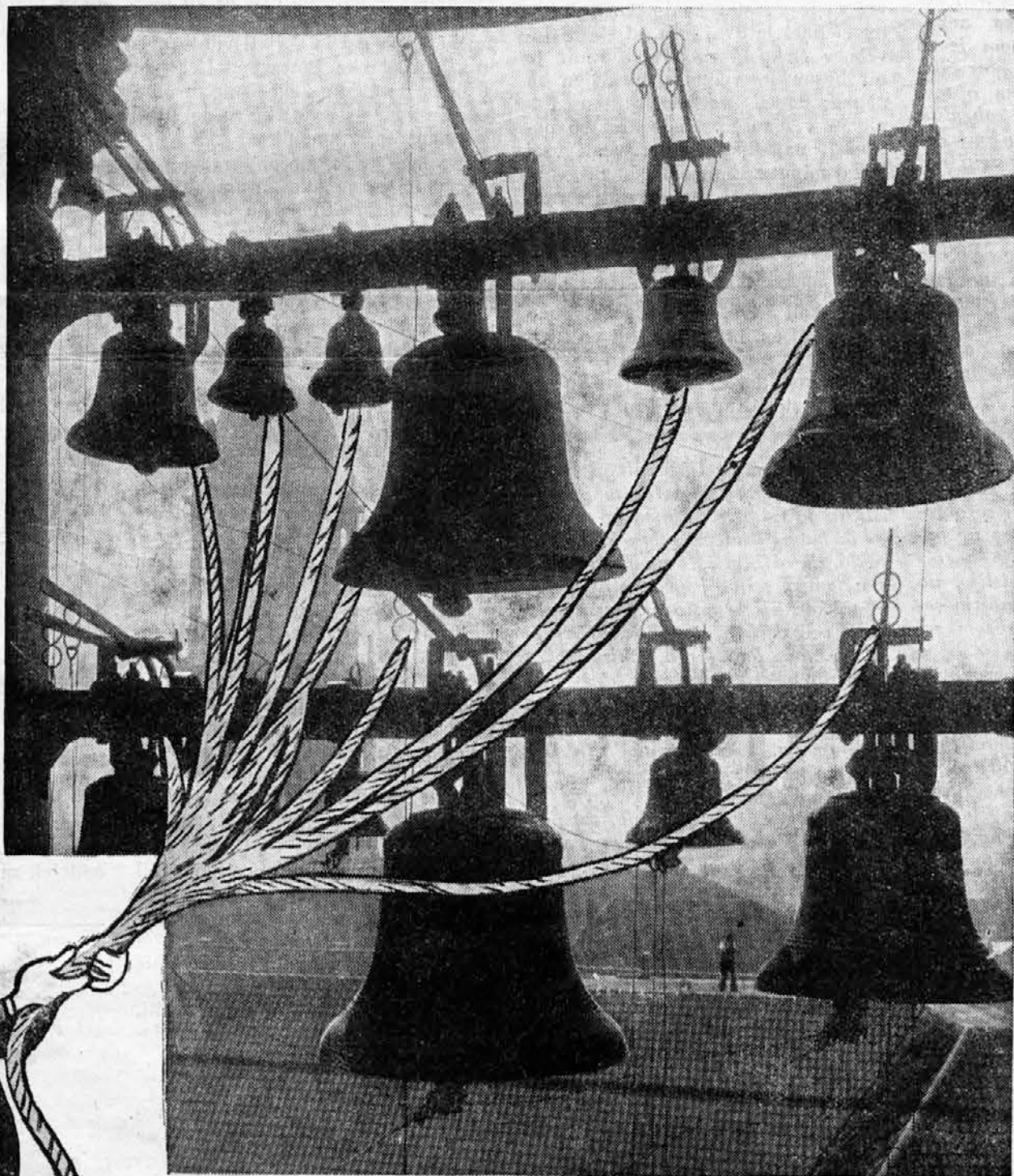
Brez prestanka, brez začetka in konca teče tok časa svojo pot. Ta prehod je ustvarjen nalašč samo za nas. Da moremo vstaviti v naše delo, v naše hlastno drveče življenje dan miru, dan za premišljanje. Da potem z novimi močmi primemo za delo, da vlijemo novega poguma v naša malodušna srca. In da se oborožimo s tisto vedro vero v bodočnost, ki je že

značajni ljudje, ki podpro omahljivce. Zanje in za njihovo početje veljajo isti pogoji kakor za nas druge — in vendar je njihovo delo kronano z večjim uspehom kakor delo drugih ljudi. Ker imajo vero, ki jih vodi k uspehom, vero v zmisel vsega, kar je okoli njih, vero vase in vero v moč in ceno svojega rodu!

Vere v razvoj, ki je tako globoko zasidrana v človeštvu, ne smejo leta bede in stiske ubiti, ne skaliti. Nikomur ni dano, da bi odgrnil zastor, ki skriva bodočnost. Krivično bi bilo zahtevati od novega leta, da bi nam prineslo samo zadovoljstvo in ureditev vseh še nerešenih vprašanj. In prav tako krivično bi bilo, če bi hoteli že v naprej zavreči vse pozitivne možnosti, ki se skrivajo v naročju mladega leta.

Zakaj stara in neizpodbitna resnica je, da nesreča magično privlači in da skrbi najbolj preganjajo tiste ljudi, ki se jih najbolj boje. Zato ne pričakujmo dosti, a nadejajmo se vsaj trohice dobrega in veselega, ter si ne delajmo že v naprej skrbi o tem, kar šele bo.

Eno je gotovo ob prestopu v letošnje novo leto: dolžnost vsakaterega izmed nas, da zastavimo vse svoje moči in pripomoremo, da bo novo leto 1933 res srečnejše in boljše od lanskega. Če bomo vsi z dobro voljo in požrtvovalno, z ljubeznijo do bližnjega v srcu izpolnili to dolžnost, potem upajmo, da bo nam vsem novo leto srečno in blagoslovljeno.

sokrivi splošne bede in stiske? Sokrivi zaradi malodušnosti in nezvestobe nasproti sebi samim?

Kajti: zakaj prav za prav slavimo začetek leta? Saj sta oba dneva, poslednji v starem letu in prvi v novem letu, dneva kakor vsi drugi.

nekajkrat premaknila gore in rešila narode...

Ni umetnija in ne zasluga, če človek v dneh sreče in blagostanja ohrani pogum in optimizem. Šele v dobah zmede in kaosa, ko je treba iskati rešitve in potov, se pokažejo

Ob novem letu

S 1. januarjem 1933 smo spet stopili v novo leto. Ob takih prilikah je navada, da se človek ozre nazaj, kaj je v minulemu letu dosegel, in si napravi načrt za novo leto.

S 1. januarjem 1933 je naš list stopil v peto leto svojega obstoja. Če pogledamo po preteklem letniku, nas ni treba biti sram: povsod je »Družinski Tednik Roman« pokazal napredek in število njegovih naročnikov in kupcev po trafikah se je malone podvojilo. Mi, ki sedimo v uredništvu ali upravi in imamo stalne stike z našimi naročniki, prodajalci in inserenti, smo zato najboljše videli, kako dobiva »Družinski Tednik« od dneva do dneva novih prijateljev in kako se širi doma in v tujini.

Lastništvo lista je na ta napredek tako odgovorilo, kakor je smatralo za svojo dolžnost, da odgovori: razširilo je obseg listu in poskrbelo, da si je pridobilo kar najboljše gradivo in lepe slike. Prepričani smo, da čitatelji tega našega prizadevanja niso prezrli. Hoteli smo ustvariti nekaj lepšega, nekaj boljšega, nekaj večjega. Mislimo, da se nam je to vsaj v skromni meri tudi posrečilo. Mnogi naši čitatelji so nam o tem izrečno pisali in se nam zahvalili. Hvala pa gre v prvi vrsti njim! Zakaj s tem, da so pomagali širiti naš list, so nam omogočili večje gmotne žrtve za nabavo dragega slikovnega in drugega gradiva; s tem da so nam pošiljali svoje želje in nasvete, so nam kazali pot, po kateri moramo iti. Prosimo jih takega sodelovanja tudi v bodoče.

Na žalost se moramo, ko delamo pregled o starem letu, potožiti na nekatere naročnike-zaostankarje. Taki naročniki radi list v redu prejema, radi ga čitajo in brž reklamirajo, če ga kdaj ne dobe, toda... svoje naročnine ne plačajo v redu. Moramo jih prositi in opominjati in se obratiti nanje s pismi, dokler se ne odločijo, da vendarle pošljejo naročnino. Pri tem pa ne pomislijo, da nam delajo s svojo nebržnostjo samo nepotrebno škodo in s tem seveda tudi listu. Upamo, da se bo v novem letu njihovo število vendarle zmanjšalo in da nam ne bodo prizadajali nepotrebnih izdatkov. Zakaj vedeti morate: mi moramo tisk, papir, ošebje, honorarje in drugo režijo točno in v redu poravnati, neglede na to, ali nam naročnik danes ali šele jutri pošlje naročnino. Zato dovolite, da ravno za novo leto vprašamo vas vse, ki berete te vrstice: Ali ste že obnovili naročnino? Če je še niste, storite to takoj! Uslugo, ki jo s tem nam napravite, napravite v prvi vrsti sebi: vaša naročnina se bo poznala pri napredku lista.

Z novim letom smo izpremenili naslovno glavo listu. Iz »Družinskega Tednika Romana« je nastal »Družinski Tednik«. To smo storili na večkrat izraženo željo iz vrst naših čitateljev, ki se jim je zdel dosednji naslov predolg. Upamo, da smo s to novostjo dali listu tudi lepšo zunanost.

Z novim letom smo začeli priobčevati naš drugi roman, ki smo ga že delj časa napovedovali. Preden se odločimo za nov roman, tehtamo na vse strani, kako bi čitateljem kar najbolj ustregli. Mislimo, da smo z

Človek proti tigru za življenje in smrt!

O zvereh v cirkusih in o ljudeh, ki jim zaupajo svoje življenje

Ali ste že kdaj premišljevali o smrtonosni moči zveri in o njunovi žeji po krvi, ko ste v cirkusu občudovali, kako pokorno in brezšumno skacejo gibčni tigri skozi goreč obroč? Ah veste, da je tiger tisočkrat bolj divji ko lev in da ga je težje ukrotiti? Mursikateri krotilec je že podlegel v boju s temi zavratnimi džungelskimi mačkami, ki imajo 30 cm dolge kremplje, ki brez napore skočijo 8 metrov daleč, in ki celo odraslo govedo odnesejo v gobcu? O takih prizorih, da se vam kar lasje ježijo, ko si stojita človek in zver v zaprti kletki nasproti, vam pripovedujejo pričujoče vrstice.

Mojster vseh mojstrov sodobnih krotilcev zveri, Rikard Sawade, ki je zdaj generalni ravnatelj Hagenbeckovega cirkusa, je bil časih najslovitejši krotilec. Ni krotil okornih levov, temveč se je strastno zanimal za gibčne tigre. Imel je dva tigre, ki sta zaslovela v cirkuški zgodovini. Emir je bil besen in vedno pripravljen za napad; noben krotilec se ni upal k njemu v manežo. Mnogokrat so poskušali najboljši krotilci ostati vsaj nekaj minut z Emirjem v kletki, vendar jih je moral vselej rešiti Sawade, ker bi se sicer ne vrnili več živi.

Ta tiger je imel navado, da je pričel vsakega človeka razen Sawadeja takoj obkrožati. Tekal je zmeraj hitreje okoli žrtve, tako da je mož postal omotičen, in h koncu ni več razločil drugega nego rumen trak, ki je švigal okoli njega. Tako tudi ni opazil, da so postali Emirjevi krogi čedalje

izbero »Kalvarije ljubezni« pogodili njihov okus. Saj je avtor te povesti isti, ki je spisal »Nezakonsko mater« — in kateri bralec, katera bralka bo rekla, da ni bila »Nezakonska mati« ena izmed najbolj pretresljivih povesti, kar jih je izšlo v slovenščini?

Še več drugih stvari smo pripravili za novo leto, lepih, zanimivih in poučnih. Pred mesecem dni smo uvedli rubriko »Naši bralci pišejo«, ki se je v tem kratkem času prav dobro uvedla. V eni prihodnjih številkih začnemo redno prinašati pregled novih jugoslovanskih knjig in publikacij, zlasti slovenskih, tako da bo čitateljem »Družinskega Tednika« tudi s te strani ustrezno.

»Družinski Tednik« bo skušal biti v novem letu še boljši kakor je bil lani. V teh hudih časih, ko nas vse tarejo sama bremena in skrbi, bo njegova naloga prinašati v hišo zabave, pouka in razvedrila. Pripravljeni smo na velike žrtve, posvečali bomo še večjo skrb izberi gradiva in ureditvi lista. Od vas, dragi čitatelji, pa pričakujemo, da boste pomagali krog njegovih naročnikov in bralcev razširiti, da bo »Družinski Tednik« doma v sleherni hiši, kjer se govori in bere naš jezik.

Vsem svojim cenj. čitateljem, naročnikom, inserentom in prodajalcem želimo mnogo sreče in uspeha v novem letu 1933!

Uredništvo in uprava.

manjši, dokler ga ni v primernem trenutku pobila njegova šapa.

Nekoč je Sawade dokazoval nekemu znamenitemu krotilcu, da ne sme razen njega nihče k Emirju. Znamenitnika je to seveda jezilo, zato je ukazal drugo jutro brez Sawadejeve vednosti pripeljati Emirja v manežo. Težke podstavke je razstavil tako, da tiger ne bi imel prostora za svoje običajno obkrožanje. Za mrežo so pa stali pomagači z dolgimi železnimi palicami in vodovodnimi cevmi, da bi v primeru nevarnosti posegli vmes. Sawade je medtem sedel v svoji pisarni.

Krotilec je stopil v manežo in kmalu na to so spustili še Emirja k njemu. Brez pomišljanja je začel Emir tako silovito napadati, da ni bil krotilec niti dve minuti gospodar položaja. Š šapo mu je skrivil vile v polkrog, podstavke je razmetal, ko je krotilec naskakoval od 6 metrov daleč. Za ledeno vodo, ki so jo brizgali nanj, se še zmenil ni.

Krotilec je že močno krvavel na plečih in se je skušal umakniti k vratom. Bliskovito so jih odprli pomagači, krotilec se je kar izmuznil skozi nje, vendar je Emir v istem trenutku porinil svojo orjaško šapo med vrata. Šest močnih mož ni moglo zapreti vrat. Tiger jih je vse bolj in bolj odrival, dokler jih ni odprl — ne meneč se za neusmiljene udarce z železom. Bil je v odprtem cirkusu. Ljudje so pričeli bežati. Nekdo se je hotel popeti na steno lože, a ga je Emir že opazil. Z enim samim skokom ga je dosegel. Strahoviti kriki, ki so zamrli v hropenju, so bili dokaz, da se Emir ne šali.

Nekaj ljudi je brezumen strah kar prikoval na njihova sedišča. Bledi in tresoč se niso mogli s prostora. Iz prve lože se je kmalu prikazala vsa krvava tigrova glava, iščoča nove žrtve. Na tleh je hropla njegova prva žrtev. Nekdo je iz nepredvidnosti dvignil železni drog. To je bilo Emirju dovolj, da je že v naslednjem trenutku planil v velikem loku po predrznežu in ga podrl. Z dvema vgrizoma je hlapcu zdrobil glavo.

Medtem je neki pomagač pobegnul in brez sape stekel v Sawadejevo sobo in kriknil: »Emir je prost v cirkusu, dva nam je že pobil«. Sawade ni pomišljal, zagrabil je dolgi bič in tekal v manežo. Odprl se mu je strašen prizor. Vse vprek so vpili, skakali čez sedeže, plezali čez zaslo- ne. Ukazujoče je zavpil Sawade:

»Emir, sèm!«

Tiger se je zdrznil in se ozrl hropeč proti svojemu gospodarju, ki se mu je brez bojazni bližal.

»Ljudje, vsi za moj hrbet, ga bom že naučil kozjih molitvic!«

Tresoči se ljudje so se plazili za Sawadeja, ki je napeto sledil Emirjevim kretnjam. Razdraženi tiger se je hotel zagnati v množico, toda Sawadejev bič ga je neprestano ošvrkaval po občutljivih ušesih, da se je peneč se od besa umikal. Sawade je

zagrabil stol, obrnil noge proti tigru in ga z bičem prisilil, da se je umaknil. Tako hitro in tako večje je vihtel Sawade svoj bič, da je Emir zaman iskal izhoda. Na levi in desni je pokal bič po njegovih ušesih in kadar ga je hotel zagrabit, ga je Sawade temeljito oplazil po nosu. Najbolj ga je pa ustrahoval gospodarjev glas. Mirno, kakor pri skušnji, je ukazoval Sawade:

»Emir! Nazaj! Na prostor, Emir!«

Iz stare izkušnje je vedel Emir, da se temu železnemu ukazu ne sme protiviti. Sawade je zagnal težki stol tigru v glavo, da je Emir preplašen odskočil. V tem trenutku je bil že Sawade za njim, ljudje pa so zbežali k izhodu. Brezobzirno je podil tigra pred seboj korak za korakom proti glavni kletki. Emir ni več napadal, zato se je Sawade postavil pred njega in ga z grmečim glasom opsoval:

»Ti pes nesramni, ti boš napadal svojega gospodarja? Boš prenehal gristi! Samo geni se, lopov!«

Kar potuhnul se je, še bevsnil ni, ko ga je Sawade oplazil čez hrbet. Tiho, zadenski se je plazil po hodniku v kletko. Toda dva moža sta morala s smrtjo dokazati, da razen Sawadeja nihče drugi ne ukroji besnega Emira.

Tiger je gost v kavarni

Pravo nasprotje je bil Aleksander, drugi ljubljenec Sawadejev. Ta je bil Sawadeju tako vdan, da ga je lahko vodil na vrvič po Hamburgu na sprehod. Nekoč je obiskal v njegovem spremstvu svojega prijatelja, ki je stanoval v hotelu. Sawade se je pripeljal in je izstopil z Aleksandrom na vrvič iz avtomobila. Čez uro, ko se je poslovil od prijatelja, je bilo pred hotelom vse črno ljudi in stražnik je zahteval naj se Sawade takoj odpelje, ker je v Hamburgu prepovedano z odraslimi zvermi hoditi na sprehod. Sawade je postavnemu stražniku kratkomalo vrgel vrvco, na kateri je imel privezanega tigra, in mu rekel: »Rad bi še spil belo kavo; če je pa prepovedano, da grem s tigrom, pa ga kar vi odvedite domov. Naslov je: Tierpark Stellingen, oddelek za tigre.«

Konec prihodnjic

Pisalni stroj Woodstock

je v Ameriki najbolj iskana znamka. Tudi v Jugoslaviji, zlasti v L. ubljani, jih je že precej v rabi. Vsi se pohvalno izražajo o njem.

Generalno zastopstvo:

TIPKA, družba z o. z., LJUBLJANA
Gledališka ul. 8. - Tel. št. 29-70

4 študentje - delniška družba

Zgodba o štirih študentih, ki so na svoj način rešili krizo. — Podjetje, ki se je začelo v podstrešju, hrani danes mlade, a podjetne ljudi. — Brez podpore staršev so si napravili existenco, da bi mogli nadaljevati svoje študije

Majhna prikletna trgovinica v severnem Berlinu. Shojene stopnice te pripeljejo do nizkih vrat. Komaj jih odpreš, imaš poln nos vonja po odpadkih in cumjeh. Zvonček zabinglja. Pozdravi te mlad mož v umazani monterski obleki. »Tako, torej! Ogle dati si hočete našo delniško družbo?« se zasmije in ponudi obiskovalcu roko. »Previdno primite, sicer se umažete! Pri poslu smo. Pa kar bliže, saj nas ne boste motili. Kar med delom se bomo pogovorili.«

Čez velik kup najbolj čudne stare ropotije prideš v delavnico. Ob steni je stružnica, v kotu različni mizarški predmeti, na sredini pa je velika delovna miza. »Dovolite, da Vas seznamim: stud. jur. Š..., stud. med. B... in stud. phil. F... Jaz sam sem pa slušatelj narodnega gospodarstva, torej takorekoč trgovski vodja tvrdeke.

Kako smo prišli na tako misel? Enostavno. Nekega dne sem se doma plazil po podstrešju in našel strahovit kup čudnih reči. Starine, ki se v desetletjih naberejo v vsaki hiši. Saj veste. Po večini so reči in stvari polomljene in zarjavele, pa jih človek le noče zavreči, morda kdaj še prav pridejo. Seveda se potem nikoli nikdo ne spomni na kaj takega. Starina pa se nabira in h koncu že ne vemo, kaj z njo početi.

Takšno je bilo moje odkritje. Našel sem star gramofon še izza vojne, z veliko trobo in strto vzmetjo, v kotu so bili drogovci za zavese, v drugem poležan posteljnjak, cela gora starih vinskih steklenic in zdravil in še vse polno drugih stvari. Moja narodno-gospodarstveno izobrazena pamet mi je takoj velela, da vsa ta brkljarija pomeni vrednote, ki jih je utrpelo narodno gospodarstvo. Tako je bilo rojstvo naše misli, da ustanovimo »Delniško družbo za uporabo starine«. Najeli smo to klet — stanje nas 25 mark na mesec — sposodili smo si ročni voziček, na katerem smo s podstrešja prepeljali vso ropotijo. Na srečo smo vsi prav spretni. F... je n. pr. dober mizar, Š... je že kot smrka-vec delal radijske aparate in je torej izučen mehanik.

Da, tako smo torej začeli. Gramofon smo previdno odprli, zaboji in trobo smo sveže lakirali in vstavili novo zmet. Zdaj je bila vrsta na meni: kako predmet spraviti v promet! Našel sem starinarja, ki mi je plačal za staro škatlo 12 mark. Medtem so seveda ostali popravljali posteljnjak. Izmenjali so zlomljene vzmeti, očistili rjo, blago pa na novo napeli. Uspeh: 7 mark. Steklenice smo skrbno pomili in jih prodali nekaj vinskemu trgovcu, nekaj pa v lekarni. Stare časnike smo lepo zložili in smo jih prodali v svežnjih na sejmišču. Stare mesečnike so nam pokupili potujoči prodajalci knjig. Ničesar nismo zavrgli. Za vsako malenkost se najde uporaba.

Tak je bil začetek. Potem smo začeli skladno brskati pri naših sorodnikih in znancih. Vsi so se z veseljem rešili stare ropotije. Neverjetne stvari smo našli. Radijske aparate, ki

so bili baje prav za nič, smo modernizirali, popravljali smo sesalce za prah, grelne blazinice, strojčke za elektriziranje in ne vem kaj smo še popravili in prodali. Danes imamo pravcati trgovski obrat. Ljudje so, kakor o vsem, govorili tudi o nas. Skoraj vsak dan dobimo vabilo, da izpraznimo kakšno podstrešje. V času, ko se ljudje preseljujejo, h koncu marca in septembra, smo morali zaradi naraslih naročil najeti še deset tovarišev. Cele spalnice in ogromne stare omare so nam dajali, ker so baje brez vrednosti, in »takih stvari« vendar noben človek ne kupuje. Odlepili smo »empirske« okraske, pohištvo po vseh pravilih osvežili in ga seveda ugodno prodali. Zdaj poznamo naše odjemalce že prav dobro. Zgodi se celo, da naročajo določene stvari kar pri nas. Tu v okolici imamo zasebne odjemalce. Mlada zakon-

ska dvojica v naši ulici ima skoraj vse pohištvo od nas. Tja bi lahko šli gledat; prav srčkan dom sta si ustvarila.

Naš studij? Da, da, dragi gospod, prav zaradi tega smo se tega lotili! Če bi ne imeli te trgovine, bi bili morali studij že davno opustiti. Nikdo izmed nas ne dobi od doma omembe vredne podpore. Delamo vsak dan 6 ur v delavnici, ostali čas pa je za »alma mater«. Predavanja obiskujemo tako, da je vsaj eden od nas vedno tukaj. Dvakrat na teden smo popoldne prosti, takrat dovažamo naše »blago«. Učiti se moramo prav za prav po večerih in ponoči. Časih nam trda prede, no, pa teh par semestrov bomo že še pretolkli. Verjemite mi: zavest, da smo svoji lastni gospodarji, da nismo od nikogar odvisni, nam daje vedno znova pobudo, da vztrajamo...*

Magija meseca

Stara dejstva — nova spoznanja

Človeštvo se ni že tisočletja zastoj pečalo z mesecem v pesmih in znanosti.

Kako zelo vpliva ščip na prirodu, dokazujejo vnovič zanimivi poizkusi avstrijskega učenjaka J. N. Dörra, ki jih je pred kratkim odkril dunajski Akademiji znanosti. Ti poizkusi se pečajo z zagonetno zvezo med selitvijo ptic — in ščipom.

Malo je prirodnih čudežev, ki bi se bili ljudje z njimi toliko ukvarjali kakor s ptičjim letom. Malo je prirodnih čud, ki jih ne bi bili spravili v zvezo z njim. Trdili so na primer, da so opazili, kako neka radijska postaja deluje na ptičji let in ga časih celo onemogoči. Toda te skrivnostne postaje niso mogli odkriti in senzacija je padla v vodo.

Zdaj pa se je po dolgoletnih opazovanjih posrečilo učenjaku Dörru dokazati, da so ptice selivke odvisne od meseca in da uporabljajo mesec celo za svoj kažipot.

Selijo se namreč večinoma ob času polne lune. Le štiri vrste poznamo, kjer nastane razlika enega ali dveh dni pred ščipom. Samo divji golob leti že štiri dni prej.

Toda Dörr je dokazal še dosti več. Vse izpremembe meseca se vračajo točno vsakih devetnajst let. Vsako devetnajsto leto pridejo skoraj natančno na isti dan. Isto je opazil tudi pri pticah selivkah!

Ščip je torej pticam selivkam znak, da bo treba odriniti na pot proti jugu. In kakor kaže njim pot, tako deluje morda tudi na nas, ne da bi se mi tega zavedali. Saj povzroča mesec tudi plimo in oseko in še Bog ve kaj vse.

Koliko skrivnosti še mesec prikri-va? Ali ni morda tajnost ptic selivk začetek cele vrste novih spoznanj?

Morda bomo mi, resni in stvarni ljudje tem odkritjem oporekali in skomigali z rameni, ne da bi pomislili, kaj je rekel Hamlet:

»Reči še dosti je med nebom in zemljo, ki naša šolska znanost še o njih ne sanja...«

Najhitrejši vlak na svetu

Doslej je imela kanadska pacifična železnica najhitrejši vlak, ki je prevozil 133 kilometrov na uro. Zdaj si je osvojila to čast angleška železniška družba »Great—Western—Railway«, ki je dosegla hitrost 138 kilometrov na uro. Njen vlak je vozil najhitreje med postajama Didcot in Peating — 153 kilometrov na uro.

H U M O R

Indirektno

»Če stojita pametnjak in bedak na uličnem vogalu in se pogovarjata, kdo se neki prvi poslovi in gre svojo pot?«

»Pametnjak kajpada!«

»Prav imate — do svidenja!«

Zmerom uradno

Mlad odvetnik dopisuje s hčerko svojega tovariša. Naposled pove očetu, kako in kaj.

Oče nič ne ugovarja.

Nato pa piše mladi mož ljubljeni Katji:

»Zelo spoštovana gospodična Katja! Potem ko sem včeraj govoril z vašim gospodom očetom, si bom dovolil jutri obiskati vas, da uvedem še ustmeni postopek!«

Nevsakdanji izgovor

V nekem nemškem listu beremo: »Zaradi pomanjkanja prostora smo morali odložiti na jutri celo vrsto porodov in smrti. — Uredništvo.«

Njegov razlog

»Zakaj se pravzaprav niste poročili, gospod Jerman?«

»Zato, ker sem si v mladosti dejal, da mora človek imeti denarja, če se hoče poročiti.«

»Nu, denarja pa vam vendar ne manjka!«

»Že res, toda danes si pravim, če si hočem denar ohraniti, moram ostati samski!«

Pri kvartah

»Slišiš, prijatelj, tvoje igranje je od dne do dne slabše, toda danes igraš kakor pojutrišnjem!«

Lepa priložnost

Sodnik: »Zakaj ste vzeli zlato uro pri zlatarju?«

Obtoženeec: »Zato, ker je stala na mizi tablica z napisom: 'Ne zamudite ugodne priložnosti!' Pa sem se po tem ravnal.«

Naši bralci pišejo

Vse v tej rubriki objavljene prispevke honoriramo po 20 Din. — Rokopise ne vračamo.

Naša bolezen

Najprej kratko basen.

V akvariju so dali v isto posodo ščuko in majhno zlato ribico, med nju pa postavili stekleno ploščo. Ščuka je zapazila ribico in ne videč stekla, zaplavala proti njej, da jo požre. Pa se je le udarila v nos, a ribica je še dalje mirno plavala v svojem oddelku. Razburjena ščuka se je še enkrat zagnala proti ribici, pa si je zaradi prehudega zaleta razbila nos. Potem so stekleno pregrajo vzeli iz akvarija, toda ščuka ribice zdaj še pogledala ni; razbiti nos jo je pač izmodril.

Pri nas so tudi take razmere, da se radi zaletavamo drug v drugega — javno in zasebno — če je prav in če ni. Zato nam je gornja basen lahko v pouk. Skrajni čas je namreč, da zavržemo to svojo strahovito zagriženost in da pogledamo tudi v nasprotniku človeka. Kam smo na tem polju že zašli, je pokazal »Veseli vinograd«.

VL R.

Odkod te cene?

Mošta je še vedno dovolj. Cena 10 do 14 Din. Vina je tudi dovolj. Cena 4 do 10 Din. Na vino, ki poleg drugega zahteva vsaj enoletnega dela in čakanja, dokler ne postane res dobro, mora podjetnik plačati trošarino in še kaj, pa je vendar cenejši od mošta, na mošt kot sirovino se ne plača nič in še nič, pa je vendar dražji od vina.

Ne spada to sicer v rubriko »Naši bralci pišejo«, nego med najčudovitejše uganke, pa vendar upam, da bo za to vprašanje še malo prostora. Spectator.

Pričnite čim prej

s pravilno nego obraza

in se obrnite na izučeno kozmetičarko

DARINKO VDOVIČ

LJUBLJANA, Gradišče 4

vhod skozi trgovino

Poravnajte naročnino!

Pokaži mi roko -

Hiromantija in hirologija. Hirolog kot zdravnik in umetnik. Poroča B. Ahrendt

in povem ti, kdo si!

kaj bi bilo za človeka v bodoče najboljše.

Iz vsega tega se vidi, da vesten hirolog ne more biti samo človek, ki razume pomen raznih črt na roki — saj jih danes pozna malone že vsak otrok! — nego mora biti hkratu tudi dober psiholog in zanesljiv diagnostik. Zakaj nikdar se ne morejo izraz, črte in oblike roke posplošiti. Šele

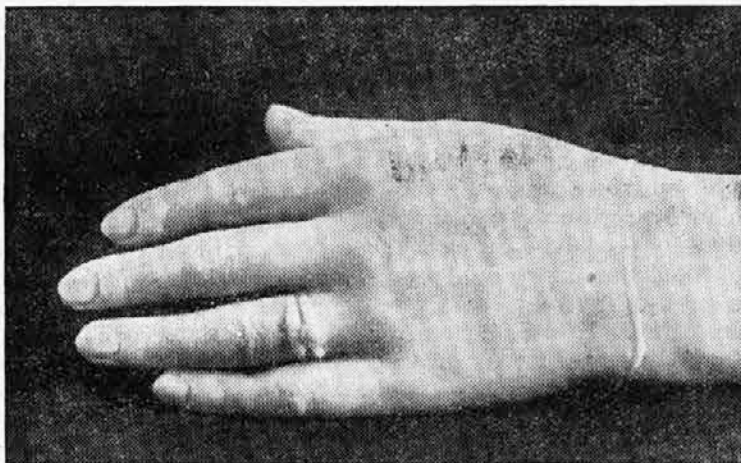
njih skupnost, njih medsebojno razmerje, ki je pri vsakem človeku drugačno, pokaže pravi zmisel. Hirologu je tedaj potrebno ne le znanje, nego tudi zdravniški instinkt in čuvstveno življenje umetnika!

A zakaj ravno roka? Saj naposled niso samo hirologi na svetu. Vsak frenolog zatrjuje, da je oblika človeške lobanje odločilna za človekov

značaj in njegovo konstitucijo; grafolog trka na pisavo, drugi spet se zanašajo na gradnjo okostja, na obliko ušes in obrvi. Toda po zagotovilu hirologov je roka najzlahotnejše človekovo orodje in neposredni izraz vseh njegovih občutij in dejanj. Roka je tisti organ, ki poleg očesnih trepalnic najhitreje reagira. Roka je najfinejši in najbolj mnogostranski instrument, ona dela na neposredno zapoved možganov s posredovanjem živcev. Ni ga organa, ki bi moral izpolniti dan za dnem toliko možganskih zapovedi, kakor ravno roka.

In še nekaj trde hirologi: roka je nepodkupljiva, roka se ne more pretvarjati. Človek utegne s smejočimi se usti lagati, z očmi lahko svojega bližnjega preslepi — toda izraza svoje roke ne more izpreminjati, kakor bi se mu hotelo! Roka govori za poznavaleca preveč zgovoren, preveč izdajalski jezik!

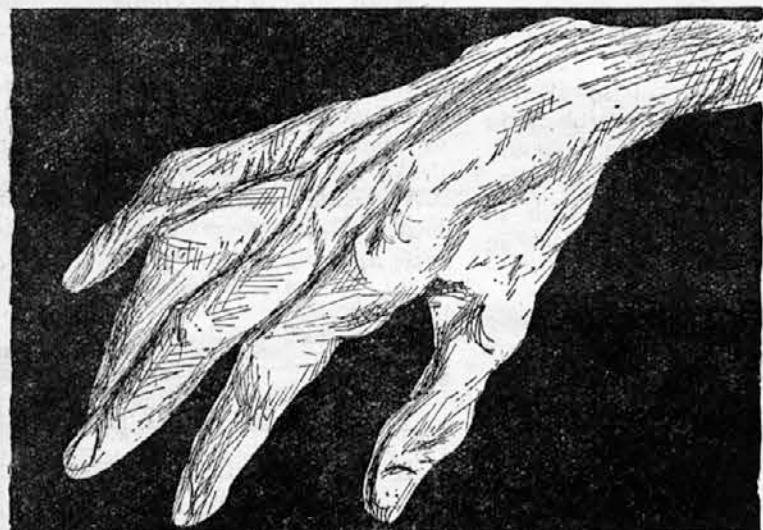
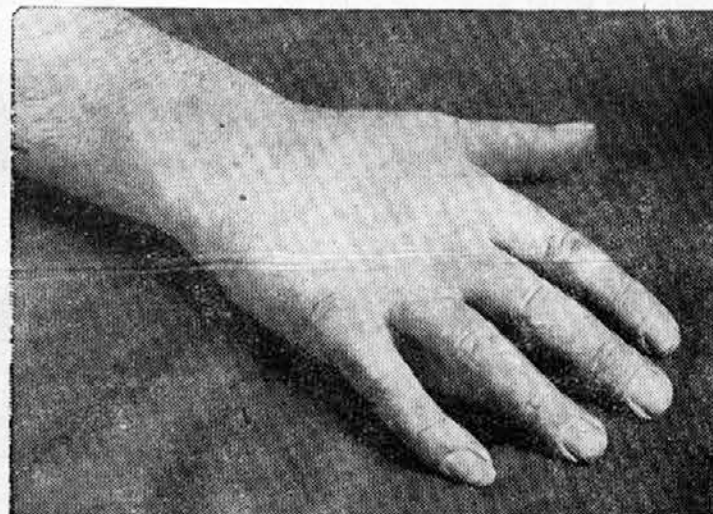
Pa da se spet vrnemo k črtam na roki! Spet naj ponovimo, da je slika teh črt, vzboklin in oblik sama na sebi zgolj brezizrazen skelet. Šele

Zgoraj: Koničasta ženska roka, mehka, brez osebnega izraza; izrazilti »vozli« v sklepkih izdajajo zmisel za denar.

Na levi: Roka filozofa Voltairea s posebno izrazitimi »vozli«. Ena izmed najzanimivejših rok, kar jih poznamo.

Na desni: Delovna roka delavca, kvadratna, poštena, pozitivna.

tija neke zveze z »mantiko«, z mistiko, z nečim, kar se ne da pojasniti ne pretehtati. In ravno take stvari je prosvetljena doba odklanjala. Ne pa nižje plasti ljudstva; pri njih je zmerom živelo in bo do konca dni živelo nagnjenje do skrivnostnosti. Tako je hiromantija padla z univerzitetnega predmeta na nivo zakotnega vražarstva.

Dokler ni povojna doba, ki spet koketira z vsem, kar je skrivnostnega, iznova oživila staro znanost. Samo da se zdaj ne imenuje več hiromantija, nego hirologija. Kar je poprej po krivem hotelo veljati za znanost, postaja zdaj res znanost. Hirologija nima namena prerokovati usode in bodočnosti. Moderna hirologija ne napoveduje po ciganskem vzorcu bodočih zakonov, ne sreče in nesreče, ne bolezni, ne otrok. Hirologija izključno samo proučuje človeški značaj, človekove duševne in telesne sposobnosti in skuša pomagati zdravniku pri njegovih diagnozah in predlogih. Moderna hirologija ne more in ne sme napovedati prihodnosti — vsakdo, kdor je že razmišljal o izpreminjanju črt na roki enega in istega človeka, bo to razumel — njena naloga je samo ugotavljati dejansko stanje in iz njega sklepati na to,

Primerjajte svojo roko s to sliko!

Najvažnejše črte in hribi na dlani; njih pomen glej v članku! — Izrazi pomenijo: Verstandeslinie = črta razuma, Herzenslinie = srčna črta, Lebenslinie = življenska črta, Schicksalslinie = usodna črta,

Gesundheitslinie = črta zdravja, Intuitionslinie = intucijska črta, Mond = mesec. — Ostala imena so imena planetov, po katerih se hribi imenujejo: Jupiter, Saturn, Apolon, Merkur, Mars in Venera.

medsebojno razmerje posameznih izrazil, njih značilnost v celotni sliki poda verno sliko človekovega značaja.

V človekovi desnici vidijo hirologi izraz vsega tega, kar je človek dobil na pot življenja. Levica pa ima po navadi docela drugačno sliko. Iz nje, pravijo, se vidi, kako je človek do zdaj porabil svoje darove, kako daleč se je razvil, izpopolnil ali pokvaril.

Pred vsem je važna celotna oblika roke. Močne, trde roke izdajajo po navadi energične, pozitivne ljudi, mehke pa slabotne, omahljive, negativne. Hirologija razlikuje štiri osnovne tipe, ki jih pa le redko srečamo čiste in izrazite. Prva je kvadratna roka, ki razodeva praktičnega, materialističnega človeka. Če so prsti zelo kratki, kakor odsekani, utegne biti človek nagnjen k zločinstvu. Debeli vozli na taki roki izdajajo pretiran zmisel za kupčijo, lakomnost in skopost.

Potem je stožčasta roka, ki se proti prstom zostruje, prsti so koničasti: taka roka izdaja občutljivost in slabost. Opažamo jih dostikrat pri ženskah, ki se dajo rade vplivati od drugih.

Lopatasta roka, ki se iz dlani ven razširi: take roke imajo ustvar-

So nadaljuje na 8. strani.

Kalvarija ljubezni

Roman iz naših dni. — Napisal P. R.

Povest, ki smo jo danes začeli prinašati, je napisal P. R. — isti pisatelj, ki nam je dal že „Nezakonsko mater“. Naši čitatelji, ki so brali 1. in 2. letnik „Romana“ se gotovo še dobro spominjajo pretresljive ljubavne zgodbe, ki je takrat zbudila vseobčo pozornost in priznanje. „Kalvarija ljubezni“ je napisana po resničnih dogodkih

iz polpretekle in nedavno minule dobe in je pretresljiva slika človeškega trpljenja in strasti. Prepričani smo, da nismo mogli svojim zvestim čitateljem za novo leto bolj ustreči, kakor s to našo novo povestjo, ki jo bodo z velikim zanimanjem brali od začetka do konca.

Prvi del

Osveta prevarane

I

Prva ljubezni

»Do svidenja, očka!«

Majhno plavalaso dekletce, nežnega, bledega obraza, ki so mu zlatorumeni kodri zakrivali čelo, se je vzpelo na prste, iztegnilo ročice in pritisnilo s svojimi rožnatimi usteci poljub dr. Cirilu Milavcu, ki se je s smehom očetovske sreče na svojem moško lepem obrazu sklonil k otroku.

»Do svidenja, Božal!«

Prav takrat je mladi mož začutil drugo ročico, ki ga je skušala potegniti nazaj. In še drobnejši glasek, ki še ni znal prav izgovarjati, je počasi zlogoval:

»Jaz tudi do svidenja, otka!«

Ciril se je obrnil k sinčku. Tako majčken je še bil, da je komaj segel do mize; temni lasi so mu obrobljali zagorela liceca, ki so sijala v nedolžni otroški sreči. Oči je imel prav takšne kakor njegov oče, črne, zametaste, in v njih je gorel ogenj mlade otroške ljubezni.

»Ti moj zlati, dobri moj Marko!«

Prijel je z levico svojo hčerkico, z desnico pa sinčka, ju dvignil od tal in pritisnil na prsi.

»Do svidenja, otročička... do svidenja, ljubčka moja!«

Cirilov pogled se je odtrgal od otrok in se obrnil k mladi ženi visoke, vitke rasti in čudovito nežnega obraza, iz katerega so ljubče gledale tople sinje oči.

V somraku tistega meglenega novembrskega popoldne je takrat mladi mož uzrl globoko brazdo, ki se je zarezala v belo marmorno čelo mlade žene. Videl je tudi, kako njene ustnice drgečejo in trepalnice nervozno trzajo, kakor da hočejo skriti... kakor da hočejo utajiti neko otožnost, ki je kakor tenčica zastirala njene lepe oči.

Ciril je položil otroka na tla. Stopil je k mladi ženi in jo prijel za roke. In njegov glas je bil skoraj očitajoč:

»Zakaj je moja Ljudmila spet tako malodušna?«

»Res sem malodušna, Ciril«, je odgovorila z globokim vzdihom. »Če pomislim, da te spet ne bom videla celih štiri in dvajset ur... ali kaj morem za to, če se mi krči srce? Mi vsi, najina otročička in jaz, smo tako srečni, kadar si pri nas, in kar strah me je vselej, kadar odhajaš.«

»Strah... zakaj? Saj vam ne grozi nikaka nevarnost!«

»Človek nikoli ne ve!«

Mlada žena je vztrepotala. Glas ji je drhtel, in zdajci je, kakor bi pri njem iskala zavetišča, naslonila svojo plavalaso glavo možu na prsi. Tudi Ciril je vztrepotal. Nastala je tišina, ki jo je kalilo samo enakomerno tikanje stare stenske ure v kotu. Potem pa je vprašal:

»Kaj naj pomenijo take besede, Ljudmila?«

In ker mu ni odgovorila, je nadaljeval:

»Zakaj molčiš? Od kod ta nemir?... Tak povej vendar, kaj ti je, Ljudmila?... Ali mi mar kaj prikrivaš?...«

»Ciril!...«

Hotel ji je pogledati v oči. Hotel ji je privzdigniti glavo. Ona pa se je branila.

»Ne, ne... nič ni, verjemi mi, da nič ni, Ciril...«

»Pač... Že več dni opažam, da postajaš nekam zamišljena, kakor bi te neka skrb tiščala... Včeraj si videla, da te opazujem, in si prišla k meni, kakor bi mi hotela nekaj zaupati. Potem pa si stisnila ustnice in mi nisi nič rekla... Kakšna je torej ta skrivnost... skrivnost tvojega srca... da se mi je ne upaš priznati?«

Posrečilo se mu je razkleniti njene roke, ki so se ovile okoli njegovega vratu. Zdaj je prav razločno videl na njenem ljubkem obrazu bledico, ki je prej ni bilo. Ko je dogovoril, je pa nenadoma zasijal v njenih očeh odločen sklep.

»Ker že hočeš, Ciril... dobro, povedala ti bom...«

Videlo se je, da ji grede besede le nerade z jezika. In ko je zdaj dvignila svoje oči k možu in je zagledala njegov blede in prepadli obraz, se ji je priznanje vnovič zateknilo v grlu.

»Govori! Tak govori vendar!« je malone sirovo velel Ciril.

Iznova so se trepalnice mlade žene pobesile, iznova je sklonila glavo in jo zakopala svojem možu na prsi. Potem pa je premagala poslednje pomisleke in dejala:

»O, Ciril, saj dobro poznaš skrivnost mojega srca! Kolikokrat sem ti že rekla, da me grize ljubosumnost, ki se zaman trudim, da bi jo izruvala iz srca. Vidiš, še zmerom me tišče v duši isti strahovi kakor nekoč. In to pomanjkanje zaupanja do tebe, Ciril... o, verjemi mi, to nezaupanje me teži kakor zločin... Oh, Ciril... ne obsojaj me!«

Čim delj je govorila, tem bolj se je Cirilu jasnil obraz.

»Ali je res samo to?«

Ljudmila je premagala poslednji drget:

»Mar ni zadosti? Ali moreš oprostiti svoji siroti ženi?«

»Srček, potolaži se!«

»In ji boš hotel spet ponoviti... neprestano ponavljati, da jo ljubiš... samo njo... da jo boš ljubil do konca?...«

»Tisočkrat... milijonkrat ti to zatrdim: ljubim te, tebe edino: ti si moje vse...«

»Vidiš, Ciril, hočem te imeti samo zase, kakor sem tudi jaz samo tvoja: samo tvoja, razumeš, nikogar drugega!«

In napol sama zase je zamrmrala:

»Nikoli ne bi prenesla, če...«

Ciril se je smehljaj. Težak kamen se mu je odvalil s srca. Stenska ura je bila štiri.

Ciril je stopil v kot obednice in vzel z naslanjača aktovko in suknjo.

»Moja ura je prišla«, je dejal, ko se je vrnil k Ljudmili.

Žena se je prisilila k nasmehu.

»Pa ne boš jutri zamudil vlaka?«

»Kakšne skrbi si delaš, srček! Potolaži se! Če opravi svoj opravek pri sodišču, kakor računam, ob enajstih, se odpeljem iz Zagreba že opoldne.«

»A če ne?«

»Če ne... potem ti pa takoj brzojavim. V tem primeru se odpeljem z brzim o pol petih, tako da bom ob devetih že doma.«

Še en objem, še en poljub, in potem so se vrata zaprla za Cirilom Milavcem.

Večer je legal na zemljo. Iz somraka bi bila postala tema, da niso švigali iz priprte peči rdeči odsevi po sobi. Mlada žena je odvedla svoja otroka nazaj v njuno sobo k igranju.

Nato se je vrnila v obednico in sedla kraj peči v naslanjač. Zdaj ko je bila sama, je bil na njenem obrazu spet prejšnji izraz nemira in skrbi.

»Nisem prav storila«, je zamrmrala. »Moral bi bila Cirilu povedati...«

Ali je bila mar neka usodna skrivnost v življenju te žene, ki je svojega moža oboževala — kdo bi mogel o tem dvomiti? — in ki ji je mož njeno ljubezni prav tako vračal?

Usodna skrivnost? Ne. Samo nemir... nemir, porojen iz nepričakovane izjave ljubezni, ki jo je zbudila njena lepota. Znanec njenega moža, mladi kirurg dr. Emerik Horvin, ki je bil kljub svoji mladosti že zdaj znan daleč naokoli, jo je neprestano zalezoval s svojo ljubeznijo. Ko ji je zadnjič odkrito priznal, da jo ljubi, je bilo Ljudmili, ki je bila poštena in nepokvarjena do dna duše, kakor bi jo opsoval. Z ogorčenjem je zavrnila njegove izlive; on ji je pa odgovoril:

»Kar sem si vtepel v glavo, gospa, sem še zmerom dosegel. Ura, ko boste moji, pač še ni prišla. Prav; zato hočem počakati.«

Mirni in odločni pogled, ki je spremljal te besede, je Ljudmilo bolj zadel kakor njegove besede. In že takrat se je vprašala:

»Ali naj povem svojem možu?«

Toda po daljšem premišljevanju se je odločila, da mu ne pove. Zanesla se je sama nase in zato so se ji grožnje tega človeka zdele jalove. Vedela je, da je Ciril vročekrvni in čuvstveni človek; če bi se mu izpovedala, bi ga samo vznemirila in zbegala, za to se ji pa povod ni zdel dovolj tehten.

Ciril in Ljudmila sta še zmerom živela v neskaljeni novoporočenski harmoniji, čeprav sta bila že pet let poročena: Boži je bilo štiri leta, Marku pa tri. S kirurgom sta se seznanila pred kakimi šestimi meseci na neki večerji. Bil je še mlad, komaj v tridesetih, krepke atletske postave z nemirno svetlikajočimi se očmi, ki so zdaj žarele v mrzlem kovinskem siju, izdajajočem neupogljivo voljo, drugič spet v kalni sivini, ki ni mogla docela utajiti viharjev strasti, besnečih v njegovi duši. Pred osmimi meseci je šele prišel iz Banata, kjer je bil doma; bil je po očetu Madžar, po materi pa Slovan. Cirilu Milavcu je bil izprva antipatičen, toda Horvin je bil z njim vedno ljubezniv in preračunano prijazen, in tako se je mladi odvetnik kmalu skoraj popolnoma otresel prvotnih predsodkov in začutil do njega malone prijateljsko nagnjenost.

Horvinova preračunljivost je veljala mladi Milavčevi ženi; že ko jo je prvič zagledal, se je zaklel, da mora biti njegova. Ljudmila ga je zavrnila, toda dobro je vedela, da kirurg ni tiste vrste človek, ki ga z besedo odpraviš. Ravno snoči jo je spet na samem ogovoril in ob njegovem grozečem vročem pogledu jo je po vsem životu izpreletel mraz.

Temne slutnje so navdajale mlado ženo... slutnje pred bližnjo nevarnostjo, pred strašno nevarnostjo, ki preti od tega človeka njej in njeni mladi zakonski sreči. Kakšna nevarnost? Tega niti sama ne bi bila mogla povedati... to nevarnost je samo slutila, v zraku jo je čutila... Strah jo je bilo. Da, če se tega človeka ne bi tako nepojmljivo bala, o, kdaj bi že bila svojem možu vse povedala, da se bo varoval njegovega lažnivega prijateljstva...

Toda vselej, kadar jo je hotela premagati izkušnja, da bi se možu izpovedala, vselej ji je pred očmi zaplavala kri in krvav privid ji je vselej iznova zadrnil vrat, da ni mogla izustiti usodne besede. Tako velika, tako neskončna je bila njena ljubezni do Cirila, da jo je bilo že same misli groza, da bi ga mogla s svojim priznanjem spraviti v nevarnost.

V vlaku, ki je vozil skozi novembrsko noč, je mladi odvetnik sam sedel v svojem oddelku in pre-mišljeval.

Misli so se mu neprestano vračale domov v Ljubljano. Zdaj je bila ura, ko spravlja Ljudmila otroka v posteljo. Videl ju je v duhu pred seboj, tako ljubka in srčkana, v dolgih srajčkah, ko skle-pata ročice k večerni molitvi. In pobožno je za-šepetal:

»Otročička moja! O, kako vaju imam rad!«

Potem so se mu nenadoma obrnile misli dru-gam. Šle so nazaj v prošlost, v malone že pozabljena leta. Zdaj je spomin nanje spet z vso ostrojtjo stopil predenj.

Bilo je pred šestimi leti, ko je ravno končaval pravne študije na Dunaju. Stanoval je v zelo skromni sobici v petem nadstropju predmestnega hotela. Od narave nagibajoč k samotarstvu in otožnosti, je živel najrajši sam zase in za svoj študij.

Toda nekega dne, ko je prišel z univerze domov, se je moral v veži hotela umakniti mladi dami, ki je prihajala z nekim starčkom po stopnicah. Njuna pogleda sta se srečala in Cirila je izpreletelo, kakor bi električna iskra šinila vanj. Neznanka je imela velike črne oči, ki so se zdele, kakor bi živ ogenj gorel v njih. Njena polt je bila zagorela, lasje in obrvi črni ko oglje, ustnice pa rdeče ko mak.

Ciril je zavil na stopnice kakor mesečen, tako zelo ga je oslepila prikazen te ženske.

»Vražja ženska, kaj, gospod Milavec?« je občudovalno zamrmral kraj njega vratar Franc in dlesknil z jezikom.

»Krasna je!«

»Starec, ki je z njo, je njen oče. Madžarka je, se mi zdi. Ali niste videli, kako se je obrnila za vami?«

»Bežite no!« je zajecjal Ciril in obraz mu je zalila kri.

Drugi dan se je spet srečal z mlado damo. To pot je bilo neutajljivo, da je njen pogled obstal na njem. In Cirila je še slaje izpreletelo kakor prvič.

Teden dni nato je našel pretvezo, da jo je ogovoril. Povabil jo je s seboj v hotelski salon, kjer sta sedla v teman kot. Drget njunih glasov je izdajal, kako jima je v duši. Mlada Madžarka mu je povedala svoje ime: Ilona Adelina Matoš. Ciril ji je povedal svoje. Besede so drhtele na njunih ustnicah. Še neizgovorjeno priznanje je trepetalo v zraku.

In potem, čez nekaj dni, v istem salonu... Sama nista vedela, kdaj se je zgodilo, tako neugna-no je prišlo. Ilona je odkrila mlademu možu svojo dušo; njegov mirni, otožno resni obraz jo je osvojil. Ciril je takrat mislil, da jo resnično ljubi... Izpovedal ji je svojo ljubezen... In nekega večera... nekega večera, ko je pomlad pela svojo mlado pesem skozi pol priprto okno Cirilove študentov-ske sobice, je prišla deklica k njemu in zaljubljenca sta se izpozabila v vekovni greh.

Ko se je Ilona osvestila, ga je obvezala, da se z njo poroči. Ugovarjal je, da je siromak. Zaprla mu je usta s poljubi: saj je ona dovolj bogata za oba! Njegovo bogastvo je njegova mladost, njegovo znanje. Le eno zapreko bo treba še premagati, a ta zapreka je bila v Iloninih očeh malenkost. Oče ji je namreč že govoril o načrtih, ki jih ima z njo. Toda bila je prepričana, da bo starčka pregovorila. Treba bo le nekoliko potrpljenja.

Pred Cirilom in Adelino se je odpirala rožnata bodočnost. In na nebu njune sreče ni bilo oblačka.

Dokler ni stopila v Cirilovo življenje druga ženska, ki ga je s svojo lepoto oslepila. Bilo je ob božičnih počitnicah v Ljubljani. Srečala sta se v gledališču. Ljudmili Lokarjevi je bilo takrat dvajset let. Bila je prav tako plava, kakor je bila Ilona črnka, prav tako plaha in boječa, kakor je bila Madžarka drzna in izzivajoča. Čar ene je bila mili-na in nežnost; čar druge je bila neugnanost in čutnost.

Ko jo je Ciril prvič zagledal, mu je bilo, kakor bi ga nekaj zbudilo v srce. Občutek kesanja ga je obšel. Postavil si je vprašanje, ki ga je že delj časa vznemirjalo: ali res ljubi, iz srca ljubi Ade-lino? Ni se upal odgovoriti na to vprašanje, ki si ga je sam zadal. Še drugo vprašanje je vstalo v njem: in Ljudmila? Zvrtele se mu je v glavi. Izprevidel je, da se je bil zmotil, da je njegovo srce šlo krivo pot: pot v življenje mu je le ob strani Ljudmile.

Vedel je, da ga tudi ona iskreno in odkrito ljubi. Ljudmila je bila revna in iz skromne rod-bine, prav tako kakor on. Kadar je prišel v Ljubljano, je preživel ure neskajljene sreče ob strani ljubljene deklice. Toda kadar se je vrnil na Dunaj, ga je vselej pekla vest. In začel je omahovati med srcem in razumom, med ljubeznijo in dolžnostjo. Meseci njegovega študija so bili poslej meseci duševnega trpljenja. Potem je pa nepričakovano dobil vest, da mu je oče umrl. Moral je domov na Go-renjsko k užaloščen materi.

In tedaj je našel pretvezo, da je končal z Ilono. Njegova žalost nad očetovo smrtjo je bila globoka in iskrena. Pisal je Iloni... Adelini, da ga je katastrofa tako pretresla, da je sklenil ostati samec. Prosil jo je, naj mu oprostí. Mora ga razumeti...

Njegovo pismo je moralo Madžarko strašno pretresti. Že dva dni nato — Cirilu so pozneje po-vedali njegovi prijatelji — je z očetom zapustila Dunaj, in od tistih dob ni mladi mož nikoli več slišal o njej.

Šest mesecev nato se je poročil z Ljudmilo. Izprva sta skromno živela, toda mladi odvetnik si je kmalu napravil ime. Ko ga je potem ženica še osrečila z Božo in Markom, drobno plavolaso hčer-kico, ljubko in srčkano kakor mati, in kostanje-lasim dečkom, resnim in otožnim kakor oče, je pozabil vso prošlost in živel samo še srečni seda-njosti.

Mladi odvetnik pa vkljub temu ni mogel docela pozabiti nje, ki jo je izdal, nje, ki je slepo verovala vanj in ki ji je s svojim sklepom strl srce. Dosti-krat se je je spomnil, preden je zaspal, in takrat ga je vselej zapekla vest in časih ga je tudi strah stisnil za prsi:

»Kaj če se še kdaj srečava... če naju življenje pripelje drugega drugemu na pot?... Če izve, da sem ji lagal... Kaj bo takrat storila? Ali bo njeno sovraštvo prav tako neutešljivo kakor je bila njena ljubezen?«

Tudi nocoj je stopilo predenj to vprašanje. Zaman ga je Ciril skušal odgnati. Med tem pa je vlak privozil na zagrebško postajo. Ciril je izstopil.

Drugi dan je bil s svojimi opravki še pred enajsto uro gotov. In ko je privozil brzi vlak proti Ljubljani, je Ciril že čakal na postaji.

Nekaj trenutkov nato je sedel v kupeju dru-gega razreda. Bil je zaenkrat sam; le na prtljažni mrežici je zagledal potni kovčeg in na klopi ženski plašč s kožuhom.

Ciril je pomislil, da njegova sopotnica najbrž obeduje v jedilnem vagonu. Razgrnil je list, ki ga je kupil v Zagrebu.

Pa ni bral. Njegov pogled je obvisel na kov-čegu, ki je ležal na mreži. Mehanično je prebral na njem nalepljeni hotelski listek. Zakaj se je zdrznil, ko je bral ta listek?

In potem je zdajci vztrepetal in čudna groza ga je stisnila za srce. Listek je bil od nekega hotela iz Budimpešte. Na vogalu kovčega pa je uzrl tri začetnice. Začetnice, ki jih je bil prvi trenutek prezrl:

I... A... M...

Gospa Skrb

Novoletna zgodba

Po stari ruski legendi zapisal Anton Čehov

Živela sta nekoč dva brata, ki sta prebivala v dveh sosednjih vaseh. Eden je bil zelo bogat; imel je svojo kmetijo in polne vreče denarja. Drugi je bil reven in je bil vesel, če je kdaj dobil dela, da si je zaslužil vsakdanji kruh.

Na novega leta dan je priredil bo-gati brat veliko svečanost. Tedaj se je siromašni brat odpravil na pot in je stopil pred svojega brata:

»Brat, danes slaviš praznik novega leta. Ali te smem prositi, da bi tudi meni dal kaj slavnostnega vina?«

»Slavnostnega vina!« je vzkliknil bogati brat in se zasmejal. »Tamle v vedru je slavnostno vino zate!« Bila pa je samo voda.

Revni brat pa se je kljub temu do sitega napil, in na poti domov je pre-peval. Tedaj je zaslišal korak zraven sebe. Vprašal je:

»Kdo si?«

»Gospa Skrb sem«, je rekel truden glas.

»In kam greš?«

»S teboj!«

»Slaba bo zate,« je rekel siromak, »zakaj ko pridem zdajle domov, bom umrl!«

In doma je začel neutegoma tesati krsto. Ko je bil gotov, je vprašal:

»Skrb, ali si še tu? Nu, pa lezi naj-prej ti vanjo!«

In čez nekaj časa je spet vprašal:

»Skrb, ali si notri?«

»Da«, je odgovoril truden glas. Te-daj je siromak zabil pokrov in za-nesel krsto na pokopališče. Zakopal jo je zelo globoko.

Od tiste ure je bil bogat.

Zgodilo se je, da mu je delo pri-neslo blagoslov. Ni trajalo dolgo, ko si je lahko kupil majhno njivo, in po prvi žetvi še drugo in tretjo. V sked-njih se je kupičilo žito in seno. Krave so mukale v hlevih in na velikem dvorišču se je ošabno izprehajala perjad.

Nekdanji revež je bil že prvi dan pozabil na skrb. »Z zaupanjem v Boga začni delo«, si je dejal vsak dan, ko je še pred zoro prvi vstal in zbudil hlapce.

To je v bogatem bratu zbudilo zavist.

Zato se je odpravil na pot, da one-ga obiše.

»Kako si to napravil?« je vprašal nekdanjega siromaka.

»Rad ti povem,« je odgovoril brat, »samo sédi! Gotovo še pomniš, kako sem se opil tvojega slavnostnega vina. Nu, vidiš, na povratku domov me je zgrabila Skrb in me hotela vreči ob tla. In ker sem mislil, da moram umreti, sem si stesal krsto. Dal sem pa Skrbi prednost, in ko je mirno legla noter, sem poveznil po-krov, odnesel krsto na pokopališče in jo zakopal.«

»Aha«, je rekel bogati brat, šel skrivaj na pokopališče in travo od-kopal.

»Ali si še tu, Skrb?« je vprašal.

»Da«, je odgovorila Skrb, in je bila že čisto slabotna in shujšana.

»Izpustim te«, je rekel bogataš. »Toda vrniti se moraš k mojemu bratu, ki je zdaj bogat!«

»Nak,« je odgovorila Skrb, »hvala lepa. Rajši grem s teboj. Tvoj brat bi me še pokončal!«

In je šla z njim. —

Tedaj je bogati brat postal siro-mak.

Revni brat, ki je bil Skrb pokopal, pa je pel in živel v sreči in blago-stanju.

Kraljeve ure

Največjo zbirko stenskih ur na sve-tu ima angleški kralj. Cenijo jih na milijon funtov. Vse ure teko. Dva-najst urarjev jih nadzira. Vsak ima na leto dva meseca službe. Za del zbirke, ki je v kraljevem gradu San-drigham, pa veljajo še posebne do-ložbe. Iti morajo namreč vse za pol ure naprej.

Ta tradicija izhaja že od kralja Edvarda VII., ki je opazil, da se vse dvorne svečanosti začenjajo pol ure kasneje, kakor je bilo napovedano. To je hotel preprečiti s tem, da je dal pomakniti vse ure za trideset minut naprej. In kar je v Angliji po-stalo tradicija, ostane vse žive dni, čeprav je le v tem, da ure ne kažejo čisto pravega časa.

Ribe hranijo s čokolado

Pred nekaj dnevi se je ob enajstih dopoldne odpeljala iz Gdanska ca-rinska ladja »Kondor«, obložena z velikimi količinami čokolade, in od-plula proti Hebi, kjer naj bi sladki tovor, ki baje ni bil več užiten, stre-sla v morje.

Ta čokolada je ležala več let pri nekem izvozniku. Zaradi davščin so nastali veliki spori in nihče ni hotel popustiti. V sporazumu s tvrdko so zato carinska oblastva sklenila čoko-lado uničiti.

Kaj prinaša film

O FILMU „ORLOV“

Za Novo leto nam je Elitni kino Matica pripravil film »Orlov«. Tako bomo videli po uspelem božičnem sporedu novo posrečeno filmsko delo, ki ga bo naše občinstvo z veseljem gledalo in poslušalo.

Glavni vlogi sta v rokah priljubljenih filmskih igralcev Liane Haid in Svetislava Petroviča. Že ti dve imeni jamčita za popoln uspeh.

Med opereto »Orlov« in filmsko verseloigro istega imena je precejšnja razlika. Temeljni motiv dejanja je sicer ostal neizpremenjen, zato je pa film izgubil v svoj prid marsikaj operetnega; melodijozne sladke godbe pa seveda tudi to pot ne bo manjkalo. Tako bomo poslušali foxtrot »Zate, srček moj«, »Cigaretno pesem«, »Pesem balalajk« in priljubljeni valček »Pride čas, ko človek neumnosti počne...«

Pri snemanju filma sta pomagala tudi pisca originalne operete in tako mnogo pripomogla k njegovi popolnosti.

Zanimivo bo slišati oceno tega filma iz nemških ust, saj igra glavno moško vlogo v njem naš rojak Ivan Petrovič. Nemški strokovni filmski list »Lichtbildbühne« pravi med drugim:

»O filmu »Orlov«, ki je žel že kot odrska opereta velike uspehe, se more reči, da ni zadovoljil samo svojih producentov, nego bo brez dvoma tudi občinstvo uživalo, ko ga bo gledalo in poslušalo... V filmu je kajpada dosti petja, plesa in igranja na balalajko. Skratka, film se je izborno posrečil. Ivan Petrovič se to pot izjemno ne predstavi v brezhibni salonski obleki, nego kot avtomobilski monter, kar se mu prav dobro poda. Liana Haid je tudi to pot kakor zmerom zelo srčkana, prav lepo in okusno obléčena in njen glas je tako v govoru kakor v pesmi nad vse prikupljiv.«

Liana Haid igra to pot znano in priljubljeno revijsko pevko (Nadjo), Svetislav Ivan Petrovič pa monterja avtomobilske tovarne (Dorošinskoga). Med njima se razvije velika simpatija. Toda ni samo Dorošinskij zaljubljen v lepo Nadjo, nego tudi njegova gospodarja, ravnatelj Rosch in Roller. Ona pa se jih na fin način odkriža, saj ne ve, da se za navadnim monterjem Dorošinskim skriva

veliki knez Aleksander Aleksandrovič, ki je danes sicer siromak, a bi ji kljub temu rad ves svet položil pred noge. Edino, kar mu je ostalo, je prekrasni dragoceni kamen »Orlov«, velikanski demant, ki je rešil carjevo žezlo in ki ga je za carjem dobil Dorošinskij.

In to svojo največjo dragocenost ji hoče Dorošinskij položiti pred noge. Preko svojega ravnatelja bi rad prodal ta dragulj. Vest, da se je našel »Orlov«, zbudi senzacijo, in spretnim zločincem se posreči, da se ga pod krinko kriminalnih uradnikov polaste. Sam Dorošinskij, ki se mudi na elitni veselici, kjer ravno odkriva svoje srce Nadji, mora bežati in jo pustiti v veri, da je prišel do take dragocenosti na nepošten način. Ona

obupuje in se ne more potolažiti. Toda kamen se ji odvali s srca, ko izve, da je Dorošinskij vendarle pravi potomec carjev in ne slepar, kar mu je hotel podtekniti spretni lopov, ki se je sam izdal za velikega kneza, da je tako prišel do dragulja. In Nadja je srečna, da je tako padla poslednja zapreka njuni sreči...

Prijetna sladka godba nas spremlja od začetka do konca tega zelo uspelega filma. Posebno blizu nam je melanholično ubiranje balalajk, ruskega narodnega instrumenta. Liana Haid in Svetislav Ivan Petrovič sta srečno izbrana za ta film; kdor si ga bo enkrat ogledal, ga bo gotovo hotel videti in slišati še drugič in tretjič.

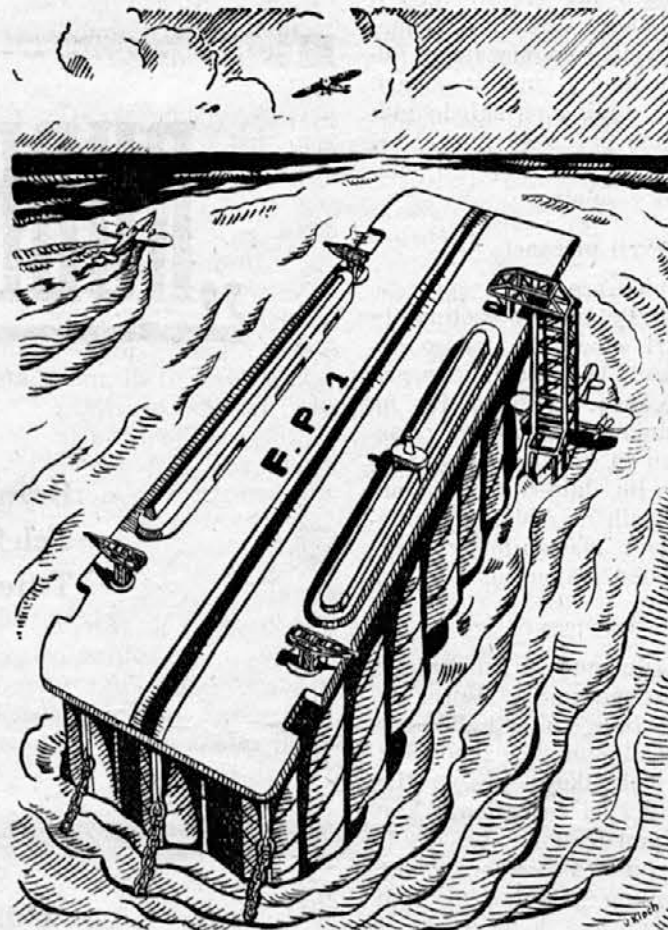
Nesrečni božični prašiček

Božična pripovedka Katice Nagy

Sestrična Ilonka in jaz sva bili takrat še prav majhni punčki. Ilonka je živela pri nas. Božič je bil pred vrati — to se pravi, bil je še daleč — vendar sva imeli že strašne tajnosti. Skriti za špansko steno sva doživeli nepozaben trenutek — polom hranilnice...! Ilonka je štela že do dvajset in je pri vsakem številku položila predse filir; — tako bogata

je bila. Kar sram me je bilo mojega siromaštva; mojih je bilo mnogo manj.

»Nič ne de,« me je tolažila, »saj vi štejete v šoli komaj do deset in torej tudi več ne potrebuješ.« Brezbrižno je stresla svoje bogastvo k mojemu siromaštvu. Sklenili sva, da za vse skupaj kupiva moji mamiči nekaj prav posebnega.

F. P. I. ne odgovarja

Slika kaže grandiozno tehnično delo, otok na morju, ki so ga napravili za film »F. P. I. ne odgovarja«. Ta film pride sredi tega meseca v Ljubljano, kjer ga bo predvajal Elitni kino Matica. V njem bomo videli slike bodočega rednega zračnega prometa med Evropo in Ameriko. Glede na troške, ki jih je stala izde-

lava tega filma, glede na tehnične priprave in vestno izbero med najboljšimi igralci smemo mirne vesti reči, da je »F. P. I. ne odgovarja« eden izmed največjih filmov letošnje sezone. Ker vlada med rednimi obiskovalci kinov že zdaj veliko zanimanje zanj, se bomo v prihodnji številki nekoliko pobliže pri njem pomudili.

»Že vem kaj!« sem navdušeno vzkliknila — »dežnik kupiva!«

»Kaj še! Jaz vem nekaj imenitnejšega! Božičnega prašička, ki nosi srečo in je iz marcipana«, je menila Ilonka. »Prvič prinaša srečo, drugič pa je tako srčkan in vrhu vsega ga lahko še poješ.«

Tako sva tudi sklenili. Kar skominalo naju je, pa sva vendar ostali pri najinem sklepu, da darujeva mamiči nekaj tako imenitnega.

Drugi dan sva se odpravili kupovat. Prvič sva šli sami v trgovino. Za roke sva se držali v tem razburljivem trenutku, a končno sva vendar z združenimi močmi odnesli najino božično presenečenje domov. V skrit kotiček sva položili v majhno košarico najinega sladkega prašička. Modre očke je imel, tako lepo rdeč je bil, a najimenitnejše se mu je podajala velika zlata kolajna, ki mu je visela okoli vrata.

»Glej,« mi je razlagala Ilonka, »to, prav to, je sreča, ki jo prinese božični prašiček.«

Kolajna mi je na vso moč ugajala, in tudi sicer sva bili nad vse zadovoljni z najino skrivnostjo. Prav po tistem sva vsako jutro najprej obiskali prašička, ki sva se v njega kar zaljubili. Jaz sem se nekega jutra tako zagledala v ljubko živalco, da sem ji kar en ušesček odgriznila. Ilonka je bila kajpada vsa prestrašena in jezna, ko sem ji pa predlagala, naj v spravo še ona poje drugo uho, ker se potem ne bo tako opazilo, sva bili kaj kmalu prijatelji. Prašiček se nama je zdel še vedno prav mičen, pa sva ga kar položili nazaj v skrivališče.

Nesreča je bila tu. Ker sva že pač enkrat poskusili sladkost prelepe živalce, nisva več našli miru. »Veš, Ilonka,« sem se osmelila nekega dne, »takšen božični prašiček bi moral prav za prav tudi na dveh nogah stati, saj je vendar zategadelj božični prašiček in srečo lahko tudi na dveh nogah prinese.« Ni bilo dolgo, ko je ubogi prašiček res prav sijajno stal na dveh nogah, pa še kje drugje sva mu skušali dokazati najino odkrito ljubezen. Kar pojedli bi ga, tako sva ga ljubili.

H koncu se nisva več upali tega neboljlenčka niti pogledati. V zadnjih dneh pred svetim večerom je počival pokojno in zapuščeno v svojem kotičku. Šele na sam sveti večer sva šli po nesrečnega prašička, ki srečo nosi.

Ko je mamiča odvila šumeči papir, je imela v rokah oglodan okostnjak, ki mu je za vratom bingljala velika zlata kolajna. Ta smešna prikazen mi je kar pogum vrnila, pa sem rekla: »Mamiča, srečo pa sva ti vendar pustili!«

Filmske zanimivosti

Kdaj so se rodili

Luis Trenker 4. oktobra 1893 v St. Ulrichu na Tirolskem;

Wolf Albach-Retty 28. maja 1906 v Berlinu;

Magda Schneider 17. maja 1911 v Augsburgu.

Kam pišem svojemu filmskemu idealu?

Marlene Dietrich, Paramount Studios, 5451, Marathon Street, Hollywood, California, USA.

Večerja na Silvestrovo

Piše Nuša

Tudi letos smo kmalu dočakali Silvestrovo in novo leto. Lansko novo leto nam je obljubljalo konec krize in stiske, in ker je lagalo, smo zadovoljni, da ga je vendar že konec, zato s hrepenenjem čakamo spet novega leta. Na njegovo čast si skuhamo dobro večerjo, da malo pozabimo skrbi.

Preprostota večerja

Telečja obara. Ajdovi žganci. Solata. Ocvrte zarezbrnice, kisló zelje, pražen krompir. Kompoti. Smetanov zavitek. Vino, čaj, črna kava.

Telečja obara

1 kg telečjega mesa zrežemo na zrezke, osolimo in dušimo v kozici. Pridenemo 2 žlice masti, 1 fino zrezano čebulo, nekoliko paradiznikove mezge in suhih, lepih jurčkov. Vse dušimo ¼ ure, nato naredimo svetlo prežganje iz žlice masti in 2 žlice moke. Zalijemo z vodo in pustimo še 15 minut počasi vreti. Serviramo na okrogli skledi, garniramo z ajdovimi žganci. Solata.

Ocvrte zarezbrnice

Potolčemo 1 kg zarezbrnic, osolimo jih ter pustimo vsaj 2 uri v soli. Potem vsako zarezbrnico povaljamo v moki, raztepenem jajcu in finih krušnih drobtincah. Na kozico damo ¼ kg domače masti in ko je že vroča, zarezbrnice počasi cvremo po obeh straneh. Serviramo jih na okrogli skledi, garniramo s kislím zeljem in praženim krompirjem.

Smetanov zavitek

Na desko denemo ½ kg bele moke, vmes denemo 1 jajce in malo svežega masla, nekoliko smetane in soli ter gnetemo ¼ ure lepo, vlečno testo, ki ga pustimo vsaj 1 uro počivati. V skledo damo ¼ kg svežega masla, 2 rumenjaka, ¼ kg sladkorne sipe, nekoliko citronovih lupin. Vse dobro mešamo, dokler se ne speni, nato dodamo trd sneg iz 2 beljakov. Rahlo zmešamo ter testo na tenko razvaljamo, ga s tem nadevom pomazemo, potresemo poljubno z rozinami, zvijemo in pečemo v srednje vroči pečici, dokler ne postane rumeno. Pri pečenju ga oblikujemo s kisló smetano.

Boljša večerja

Obloženj kruhki — sendvič. Telečji zrezki v papriki. Fini emoki. Pečen puran. Spinačni puding. Solata. Ocvrti piščanci. Maslen krompir. Majoneza. Kompot iz brusnic. Orehova torta. Vino, punč, črna kava.

Obloženi kruhki (sendvič)

Ozko štruco kruha (kruh mora biti trd) zrežemo na poldrugi centimeter debele rezine, ki jih namažemo z maslom in položimo nanje različno meso, kakor: mrzlo pečenko, šunko, salame, sekljane kumarice, trda jajca, sardine in kaviar.

Telečji zrezki v papriki

1 kg lepih telečjih zrezkov potolčemo in osolimo. Na kozico denemo žlico masti, 1 fino zrezano čebulo,

nekoliko suhih gob, paradiznikove mezge, ščepec paprike, vse te zrezke vložimo in pustimo po obeh straneh počasi pol ure dušiti. Nato naredimo iz 1 žlice masti in 2 žlice svetlo prežganje, prilijemo poljubno juhe ali vode, zamešamo in pustimo še ¼ ure počasi vreti. Serviramo na okrogli skledi, garniramo s finimi emoki.

Pečen puran

Oснаžimo purana, iztrebimo drob, odrežemo peroti in vrat, glava je neuporabna. Peroti, drob, jetra, želodec, srce in pljuča uporabimo drugi dan za juho. Osnaženega purana dobro operemo ter pustimo 2 uri v vodi, potem ga dobro osolimo znotraj in zunaj in pustimo najmanj 1 dan v soli, ker je potem boljše meso. Drugi dan pečemo purana v podolgačem pekaču ter ga večkrat namažemo z mastjo ali svežim maslom. Peči se mora na vsaki strani po eno uro. Ako je še trd, ga še delj pečemo in ga neprestano polivamo z mastjo. Pazimo, da se ne speče preveč, in prilijemo tudi podenj malo mlačne vode. Pečenega zrežemo na lepe kose, serviramo na podolgasti skledi in garniramo s špinačnim pudingom.

Špinačni puding

Na skledo denemo 10 dkg masla, 4 rumenjake, ¼ kg skuhané pretlačene špinače, nekoliko soli, popra, v mleko namočeno žemljo, 3 žlice kisle smetane, 6 dkg drobtin ter trd sneg iz 4 beljakov. Vse dobro pomešamo in kuhamo v pomazanem pudingovem modelu 1 uro v sopari. Nato zvrnemo puding na skledo in z njim garniramo pečenega purana. K pečenemu puranu moramo dati solato ali cvetačo v solati.

Ocvrti piščanci

Oснаžene piščance dobro operemo v mrzli vodi. Potem jih osolimo in pustimo 2 uri v soli. Na kozico denemo ¼ kg masti, ko je razbeljena, pripravimo piščance: zrežemo jih na kose, povaljamo v moki, nato v raztepenem jajcu in končno v drobtincah. Ocvremo jih zlato-rumeno v masti. Serviramo jih na podolgasti skledi, garniramo z maslenim krompirjem ter pridamo majonezo.

Majoneza

V skledo denemo 4 rumenjake, ščepec soli in mešamo s šibico, dodamo 3 žličke finega olja, 3 žlice gorčice, sok pol limone, ¼ žlice sladkorne sipe, nekoliko popra, 2 žlici belega kisa, 2 žlici sesekljanih kaprov, 2 sesekljeni mali kumarici, 1 fino rezano čebulo. Vse dobro pomešamo in pustimo nekoliko ur stati. Majonezo serviramo k ocvrtim piščancem.

Orehova torta

Na skledo denemo 6 rumenjakov in ¼ kg sladkorne sipe ter mešamo najmanj 15 minut, da se speni. Nato pridemo pol kg fino zmletih orehov in 25 dkg bele presejane moke, ki smo vanjo dobro pomešali Dr. Oetkerja pecilni prašek. Ve to še enkrat dobro zmešamo in napravimo iz 6 beljakov trd sneg, ki ga nalahko primešamo. Torto pečemo v modelu

za torto, ki ga dobro pomazemo z maslom. Pečica ne sme biti pregorka. Drugi dan torto razpolovimo, pomazemo z marmelado, zopet sestavimo in okrasimo z belim ledom in orehovimi jedrci. V sredi napišemo z marmelado številke 1933.

Bel led napravimo takole: 10 dkg sladkorne sipe, sok iz ¼ limone in 1 beljak se meša 10 minut, potem se torta s tem oblije.

Od okoliščin je odvisno

Dunajskega pesnika Petra Altenberga so vprašali, kaj bi napravil, če bi našel na cesti milijon.

»To je odvisno od okoliščin,« se je Altenberg odrezal. »Če bi ga izgubil bogataš, bi ga spravil. Če bi pa berač izgubil milijon, bi mu ga takoj vrnil.«

Kako velika je kubična milja

Matematično na to vprašanje hitro odgovorimo. Kubična milja je kocka, ki je dolga, široka in visoka po sedem in pol kilometra. Kvadratna milja bi obsegala precej zemlje, morda tudi kako mesto ali več vasi. Če pa si zamislimo to kvadratno miljo povečano v višino, da bo prav tako visoka kakor je dolga in široka, bi v ta prostor spravili vse skupaj, kar je na zemlji: vse gozdove, živali, kamenje, vasi in mesta — in še dosti prostora bi ostalo.

Štefka Gaberšek
uradnica uprave „Družinskega Tednika“
Ciril Vrančič
plinski tehnik
poročena 24. decembra 1932
Iskreno čestitamo!

Pokaži mi roko

Nadaljevanje s 4. strani.

jajoči ljudje, misleci, umetniki, veliki voditelji. In naposled enakomerna podolgasta roka z močnimi členki; take — vozlaste — roke imajo veliki filozofi in ljudje izbranega okusa.

Važna za presojo roke je dalje dolžina prstov sama po sebi in v medsebojnem razmerju, oblika nohtov, razmerje med hrbtom roke in prsti, in še dosti drugega.

Glede pomena črt in vzboklin na dlani so si večina hirolgov edini. Palčna vzboklina, »Venerin hrib« jo imenujejo, odloča o življenju in ljubezni, je simbol telesne in duševne moči; logično jo zaključuje življenjska črta. Vzboklina na kazalcu — Jupitrov hrib — pove, kakšen je človek nasproti svoji okolici: ali vlada nad njo ali pa ga ona obvladuje. Sredinec — Saturn — pove, kakšen je človek sam proti sebi, ali si je v svesti svojih sposobnosti ali ne. Prstanec — Apolon — razodeva intuicijo in umetniške zmožnosti. Mezinec — Merkur — pa ponazarja razmerje človeka do trgovine in kupčije.

Življenjska, glavna, srčna in usodna črta tvorijo med seboj podobo črke M. Usodna črta je odločujoča za rezultat, ki ga človek doseže s srcem, glavo in vitalno (življenjsko) močjo.

„RUDE IN KOVINE“

D. D.

Brzjavni naslov: Rude
Telefon interurban 2727
Telefon krajevni 2827

En gros:

svinec, cink,

cin, aluminij, baker,

cinkova pločevina, svin-

čena pločevina, pocinkana

železna pločevina (izdelek Cin-

karne, d. d., Celje), žveplenokisla

glina, aluminijev hidrat, bakrena galica,
cinkov prah, katran, stare kovine, kovinasti
ostanki, rude vseh vrst

MOST VZDIHOV

ZGODOVINSKI ROMAN
NAPISAL MICHEL ZEVACO

56. nadaljevanje

Svoje življenje bi bila dala, če bi mogla Rolanda videti, da mu še enkrat na ves glas izpove svojo ljubezen; pa je vendar strepetala po vsem životu, če ji je prišel do ušes le najmanjši šum.

To nenadno srečanje z Leonoro, ki jo je zagledala pri oknu Altierijeve palače, je njeno grozo še pomnožilo; zdelo se ji je, da jo je usoda sama hotela še poslednjič posvariti.

O tem je torej razmišljala Imperija v svoji samotni sobici, ko sta Roland in Scalabrino mislila, da je mrtva.

In tedaj je v Imperiji dozorel sklep.

V Benetke je bila prišla zaradi Rolanda.

Toda Roland jo zaničuje, mrzi jo, Roland jo bo še ubil. Kdo ve, ali ni on sam oborožil Scalabrinove roke!...

Zato ji ne ostane drugega kakor da zbeži iz Benetk.

Da zbeži čim prej, in brez sledu!

Ko je ta sklep dozorel v njej, ni več pomišljala; poklicala je svojega oskrbnika in ostala z njim na samem dve uri. In ko je oskrbnik šel, je rekel:

»Vse vaše zapovedi bodo izpolnjene, gospa; sam vam prinesem izkupiček za palačo, pohištvo in slike...«

»Razen tiste, ki sem si jo izgovorila.«

»Ra, razen onega portreta, nisem pozabil, gospa. Ostane tedaj le še, da mi poveste, kje naj vas poiščem.«

»V Rimu,« je odgovorila Imperija.

Ko je oskrbnik šel, je kurtizana zbrala svoje dragotine, pobrala denar, se napravila za dolgo potovanje in velela služkinjam, naj počakajo v Benetkah, dokler jim ne sporoči, kdaj naj pridejo za njo. In pod večer je zapustila palačo, v kateri je malone osem let kraljevala nad Benetkami s svojim razkošjem in lepoto.

Pred palačo jo je že čakala gondola; z njo se je prepeljala čez veliko laguno.

Ko se je izkrcala, je zagledala oskrbnika z veliko kočijo.

Imperija je stopila vanjo, oskrbnik pa se je z njeno gondolo odpeljal nazaj v Benetke.

Z največjo naglico je prepotovala Italijo. Z denarjem ni skoparila, samo da je šla vožnja hitreje. In nekega jutra se je kočija ustavila v Rimu pred eno izmed njenih palač.

»Oh,« je zamrmrala in vzdih olajšanja se ji je izvil iz prsi, »zdaj sem rešena!...«

Z nepopisnim veseljem sproščenosti, z veseljem nad novim življenjem, ki jo čaka, je hitela po zapuščenih dvoranah, ki sta jih dva njena služabnika oskrbovala za njene odsotnosti. In že je delila zapovedi, kaj je treba popraviti in preurediti, že je mislila na razkošno veselico, ki bo z njo objavila rimski družbi svoj povratek, kakor je bil večer, ki ga je priredila v svoji palači na Velikem kanalu, odhodnica beneški družbi.

Še tisti dan si je najela služinčad in palača, ki je spala osem let, je bučno oživila; vse sobe, vse dvorane so bile polne lakejev in sobaric, ki so vneto brisali prah, snažili tla in preurejali pohištvo.

In ko je kurtizana zvečer legla v veliko posteljo, ki je slovela v Rimu po svoji razkošnosti, je zamrmrala s tisto sladko utrujenostjo, ki je vidni znak vrnjenega dušnega pokoja:

»Ah! Benetke s svojimi črnimi kanali! Benetke s svojimi vegastimi ulicami, kjer na vsakem vogalu preži birič! Benetke s svojimi bodali in strahotami in vsem tistim, kar me je stiskalo za srce in mi uklepalo možgane v oblak groze in strahu! Zbogom beneška žalost! Naj živi Rim s svojim vedrim solncem, naj žive moji dobri Rimljani, ki so komaj zvedeli, da sem se vrnila, pa so mi že poslali svoje pozdrave!... Tam v Benetkah sem bila samo kurtizana, v Rimu bom pa kraljica.«

In sanjaje o novem življenju je Imperija zaspala.

V njeni duši je bila uboga Bianca mrtva. Mrtev je bil zanjo Bembo! Mrtev Sandrigo! Mrtev Roland Candiano! Mrtvi vsi, od Giovannija Davile, ki ga je zabolila pod ono veliko sliko, pa do Sandrigo, umorjenega v njenem naročju!

Njena palača je bila ena izmed najlepših v Rimu.

Stala je nedaleč od mosta Štirih glav, v najbolj živahnem delu mesta, tam, kjer so prebivali sami patriciji, duhovniki, kardinali in odlične dame.

Imperijin povratek je zbudil v Rimu tisto mrzlično razburjenje, ki si ga je tolikanj želela, in ki je bilo več kakor zgolj radovednost.

Veselica, ki je kurtizana o njej sanjala, se je vršila štiri dni po njenem prihodu. Bila je takšna kakor vse Imperijine zabave: magična po izbranosti okusa, ognjeno rdeča po lučih in cvetlicah, pravljica po razkošju in lesku.

Ko se je večer nagibal h koncu, se je Imperija vsa sijoča in pomlajena, pijana veselja in ponosa, da je z enim mahom osvojila Rim, poslavljalja od patricijev, ki so se gnetli okoli nje. Naposled je ostal le še en gost.

Počasi se ji je približal in vrgel na tla krinko, ki mu je pokrivala obraz.

Imperiji se je izvil krik brezumne groze: »Bembo...«

»Da, jaz, carissima,« je odvrnil kardinal in se priklonil. »Človek bi dejal, da vas je malone strah moje navzočnosti, ali pa, kar bi bilo še slabše, da vas dolgočasim.«

Imperija je prebledela.

Da, bil je res beneški kardinal, z očmi, ki se je v njih bliskal porog, z besedami zlovešče ironije.

Da, Bembo je bil! In z njim vse tisto, kar jo je pregnalo v Rim, prošlost, polna grozot in strahot, prikazni Giovannija Davile in Sandrigo, duša hčerke, ki jo je zavrnila, da, in še več ko samo to, spomin na Rolanda Candiana!

Bembo v Rimu!

Katera nova strahota se ji spet pripravlja?

»Po kaj ste prišli v Rim?« je vprašala s trepetočim glasom. »Ali je mar še katera stvar na svetu, ki bi naju družila?«

»Da!« je odgovoril Bembo.

»Katera?« je oholo vprašala kurtizana.

»Vaša hči, gospa!« je s strahotno mirnim glasom odgovoril Bembo.

IX

Bianca

Vrnili se bomo h kurtizani v trenutku, ko bo to zahteval naravni razvoj dogodkov, ki ga ne moremo sami uravnati. Zdaj pa prosimo cenjene bralce, naj se vrnejo z nami v Benetke, ali bolje, v beneško okolico, v gozd, ki je stal v tistih časih med laguno in Mestrom.

Za naše nagrade

je še malo časa. Poravnajte čim prej morebitni zaostanek in obnovite naročnino za 1. četrtletje 1933, ter pošljite rešeno skričalnico. — Kakor smo obširneje utemeljili v 50. številki, smo rok za skričalnice in obnovo naročnine podaljšali do prvih dni po novem letu. To ni več daleč, zato takoj pošljite naročnino, če še niste, da si pridobite pravico do tekmovanja.

V trenutku, ko je Bembo dohitel Bianco, je le-ta drgetala v brezumnem strahu, ki so jo z njim navdale neprodorna nočna tema, zavijanje vetra, polkanje odpadajočih suhih vej, skovikanje nočnih ptic, rukanje jelenov — skratka, skrivnostno zgoščeno življenje gozdnih tmnin. Bila je trdno prepričana, da jo preganja fantastična prikazen pripovedke, ki so ji jo tolikokrat pripovedovali.

Bitje, ki se je sklanjalo k njej, je bil črni gozdni mož!

Bembo jo je nemo in s pridržano sapo opazoval, premišljujoč:

»Zdaj si moja, ptičica, in nič na svetu te mi nič več ne vzame!«

Toda nenadejana zmaga ga ni navdajala toliko z zadoščenjem kakor začudenjem.

Zdajci je Bianca dvignila glavo; morda se je to zgodilo od nezasišane strahu, ki ji je šinil v ude, ko je zagledala nevarnost iz obličja v obličje.

Tisti mah je spoznala Bembo.

V enem skoku je bila na nogah.

Za minuto morda sta se podobi črnega moža in Bembo zlili v eno, in bilo ji je, kakor bi bila prikazen iz pripovedke že od nekdanj imela lice in postavbo moža, ki jo preganja. Toda ta vtisk ni ostal dolgo; pred tem človekom se je razblinil ves vražarski strah in na njegovo mesto je stopil še hujši strah, še hujša groza; toda ta groza ji vsaj ni več mrtvila volje za obrambo.

Ko je vstala, se je naslonila na deblo močene ciprese.

Bembo je odložil slepico, ki je pošastno razsvetljevala prizorišče, na tla in stopil proti Bianci. Ni hitel, dobro vedoč, da mu ne more uiti in da na beg niti ne misli.

Tik pred njo se je ustavil, ves drgečoč od razburjenja, še bledejši od nje; v tistem trenutku je bil njegov obraz res gnusen.

»Kdo ste?« je vprašala Bianca.

Sama se je začudila svojemu glasu in tolikšni mirnosti.

Tiho, skoraj proseče, je odgovoril Bembo:

»Ali me ne poznate?«

»Pač, videla sem vas že in še zmerom mi je v spominu ta strahotni usmev, ta spačeni obraz, te oči, ki iz njih žehiti ne vem katera groza; toda kdo ste, ne vem!«

Bembo je globoko zasopel.

»Moje ime bi radi vedeli? Gotovo ste ga že slišali; s spoštovanjem ga izgovarjajo. Kajti nisem kdor si bodi!« je vzkliknil in se skoraj srdito vzravnal. »Moje ime? Bembo se imenujem. Kaj sem? Eden izmed velikih dostojanstvenikov v državi. Beneški kardinal sem. Velik gospod, kakor vidite. Bogat sem. Nabral sem si bogastva v zlatu, dragocenih kamnih, v umetnišnih in slikah. Palačo imam, ki se vzpenja tako rekoč nasproti doževe palače, in ljudje, ki gredo čez Markov trg, ošinejo doževo palačo z grozo, škofovo pa s tesnobo. Zakaj vsi vedo, da ima škof doža v svojih rokah, in če on hoče, padejo glave, in če on hoče, se odpro vrata ječ. Bembo udari, kogar se mu zljubi, pa tudi odpušča in pomilošča. V mojih rokah sta tedaj dve največji dobrini sveta: bogastvo in moč...«

Prestal je in spet globoko zasopel.

»Kaj bi radi od mene?« je vprašala Bianca.

»Položiti pred vas moč in bogastvo. Poslušajte me, dekle. Povedal sem vam, kdo sem. Zdaj vam povem, kdo ste vi. Ime vam je Bianca, vaša mati pa se imenuje Imperija. Hči ste slučajnostne kaprice, ljubezni ob poti; bogme, to je malo, skoraj nič. Vaša mati, le dobro me poslušajte, vaša mati se imenuje Imperija. Veste, kaj to ime pomeni? Mesno ljubezen pomeni, pohotnost in slo; tako je ime ženske, ki pripada vsemu svetu, samo če ima človek dovolj denarja, da jo plača. Ni je zavrženosti, ki je vaša

mati še ne bi bila okusila. Utelesena brezsravnost je. Brezsravnost, razumite me, in vi ste hči te brezsravnosti. Kadar vas kdo vidi, mu nikoli ne pride na um, da bi vzkliknil: 'Glej, kakšna lepota!' Ne, nihče ne bo tega rekel, nego bo samo odmahnil: 'Imperijana hči je'. Te besede vse povedo: hči sramote ste, hči brezsravnosti, in tudi vi sami ste vtelesena brezsravnost. Upam, da ste me razumeli. Kaj rečete na to?»

Bianca ni odgovorila.

Toda njene oči so govorile namestu ust.

In Bembo je v njih bral več ko samo prezir, več ko grozo; vztrepetal je.

»Ha, ha!« je zaškripal, »da me bo psovala hči kurtizane, mene, Bemba, beneškega kardinala!... Dobro, da jo imam v rokah!«

Na glas pa je povzel:

»Zdaj veste, kdo sem, in tudi, kdo ste vi. Zdaj veste, da s svojo močjo in bogastvom lahko dobim najlepšo žensko, če hočem, in veste, da vas noben moški ne bo pogledal z očmi iskrene ljubezni; zakaj nihče ne ljubi kurtizanskih hčera... človek si jih vzame — kakor njihove matere. Ali mar ni tako? Molčite, prav imate. Nu, prišel sem, da vam povem: položim vam pred noge svojo moč in svoje bogastvo.«

»Kako je grd!« je zamrmrala Bianca.

Odgovora na njegove besede ni iskala in tudi ne našla; to ji še na um ni prišlo.

Ta vzklik se ji je izvil sam od sebe; niti mislila ni, da bi ga Bembo utegnil slišati; ušel ji je nehote, kakor se izvije vzklik gnusa, kadar človek nenadno zagleda ostudno žival.

Toda Bembo ga je slišal; zaškrtal je z zobmi.

Toda kljub temu se je premagal, še zmerom se zanašaje, da bo Bianca sama od sebe prišla k njemu — k njemu, ki se mu še nobena ženska ni radovoljno udala.

»Grd sem, res,« je odgovoril skoraj ihtec; »a kaj za to, če je človek grd v obraz, če je pa duša lepa, če je duh velik. Ne poznate me še docela; ne veste, da sem bil jaz, kardinal, ki se ga vse boji, jaz, veliki dostojanstvenik beneške države, še pred nekaj leti manj od najzadnjega beneškega čolnarja. Razumno dekle ste; zato boste razumeli, koliko potrpežljivosti je bilo treba, koliko domišljije, koliko železne volje in poguma, skratka vsega tistega, kar človeka poplemeniti, da sem se v tem kratkem času popel na toli visoko mesto. Zdaj lahko vidite, česa vsega sem zmožen, in s potjo, ki sem jo prehodil, premerite pot, ki jo še lahko napravim. Govorim vam, kakor še z živo dušo nisem govoril; govorim vam, kakor se komaj upam misliti!

Poslušajte me, otrok. Hči kurtizane ste — kako bi bilo, če bi postali družica papeža?... Kakšen sen!... A zakaj si ne bi kardinal Bembo, ki slovi za eno izmed najbolj bleščečih cerkvenih glav, zakaj si ne bi on, ki ga že dve leti največji med največjimi kličejo v Rim, posadil tiare na glavo, ko si je navadni neotesanec Bembo, Bembo-pisar, Bembo-berač znal posaditi na glavo rdeči klobuk! Če bi me v mojem slavohlepju podpirala ženska, ki jo ljubim, ne bi bilo stvari na svetu, ki se je ne bi upal z uspehom začeti!...«

Tako govoreč se je skušal Bembo vzravhati. Obraz mu je zasijal v odsevu slavohlepja, ki je za trenutek zabil njegov odurnost; njegov glas pa je bil — v čudnem protislovju z vsebino njegovih besed — ponižen in roteč.

Takšna je bila ljubezenska izjava kardinala Bemba.

Bila je čudovita in nezmisljena hkrati. Čudovita, ker ni Bembo, v svesti si svoje telesne in duševne gnusnosti, ničesar izpustil, kar bi moglo premamiti žensko domišljijo. Nezmisljena, ker ni poznal Bianco in zato ni pričakoval, da bodo njegovi tako tehtni razlogi brez učinka zdrknili ob njej.

Prizor je bil kaj nenavaden:

Dekle, naslonjeno, na deblo staroslavne ciprese, z rokami prekrizanimi na prsih, kakor da se pripravlja na poslednji obupni boj, s ponosno dvignjeno glavo, negibno, kakor okamenelo; mož, dva koraka od nje, sklonjen in s spčenim obrazom, z znojem na čelu, hlastajoč po kretanjah v svojem resnem ljubavnem razgovoru; blede luč slepice, oblivačoč čudni par s po-

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapetnice i. t. d. Perc, suši, monga in lika domače perilo

tovarna **IOS. REICH**
L J U B L J A N A

šastno svetlobo — in okoli njiju brezdanja globina noči, v kateri so plesale strahotno spačene podobe dreves in zlovešče skovikale nočne ptice. Bila je slika pošastnosti in blaznosti, podobna snu razdražene domišljije blodečega slikarja.

Bembo je umolknil.

Čakal je besede, kretnje, znamenja, ki bi mu razodelo, da je zadel vsaj v eno vlakno njegove srca.

Toda te besede, te kretnje, tega znamenja ni bilo.

»Ali ste me slišali?« je zamolklo zarenčal.

»Ne,« je odgovorila Bianca.

»Slišali ste me. Razumeli ste me. Niti ene besede ni, ki sem jih izgovoril, da ne bi drgetala v vaši duši. Poslušajte me še dalje. Ali ne vidite, kako ponižno vas rotim in prosim? Vsaj to vam hočem še povedati, koliko trpim od tistega blagoslovljenega in prekletega trenutka, ko sem vas prvič zagledal. Saj ni mogoče, da ne bi imeli usmiljenja z menoj, in če vas toliko iskrene ljubezni, toliko solz, toliko bolesti ne gane, potem niste več ženska... Poslušajte... Kaj sem vam storil?... Nikoli nisem z vami govoril, niti poznali me niste, zato ni mogoče, da bi me sovražili — in vendar berem v vaših očeh samo mržnjo. Ali vas je groza pred menoj? Zakaj? Za hlapca vam hočem biti, orodje vaše slave, vaše sreče, vašega bogastva. Vso svojo moč, svoj razum in voljo, vse to vam položim pred noge, da bo vaše življenje srečnejše kakor je bila mladost. Povejte, oh, recite, bodite usmiljeni: ali vas res ne ganem? Ali moja velika ljubezen ni zbudila v vas vsaj sočutja?...«

»Ne,« je odgovorila Bianca.

Tedaj se mu je ihtenje gneva utrgalo iz grla. Solze, ki so mu žgale oči, so se posušile v ognju divjih strasti, in pred očmi mu je rdeče zaplesalo. Nobene besedice ni več rekel. Le hripavo hropenje se mu je lomilo iz prsi in roke je slepo iztezal predse.

Bianca je stala kakor odrevenela. Vse v njej je bilo pripravljeno za boj; toda roke je še zmerom imela prekrizane na prsih.

Bembo je stopil korak bliže.

Zahropel je:

»Bodi moja...«

In ker mu ni nič odgovorila, se je zdajci rjoveč, z blaznostjo v očeh vrgel nanjo.

A že naslednji mah je odskočil in krik bolečine se mu je utrgal iz ust.

»Ah, vlačuga!...«

Psovke so mu zdaj kar letele iz skrivljenih ust. Ves besen je krožil okoli Bianco kakor raztogotena zver, brezumno mahaje z roko, iz katere je curljala kri.

V krčevito stisnjeni pesti je Bianca držala drobno bodalce z ostro brušenim in koničastim rezilcem, delom znamenitega milanskega orožarja.

Še enkrat se je Bembo zagnal — in spet je tuleč odskočil nazaj, zadet v lakot.

Bianca, negibna, prežeča, brez diha, vsa ledena od groze, vsa v strahu pred lastno drznostjo, ni napravila nobene kretnje odveč. Neumljiva ji hladnokrvnost jo je držala pokonci in podeseterjen instinkt ji je vselej o pravem času pokazal, od kod bo prišel Bembov napad.

Ta nemi boj je trajal nekaj sekund.

Bianca se je zavedala, da je izgubljena tisti mah, ko se Bembo posreči položiti roko nanjo.

Toda Bembo to ni uspelo.

Ko je dobil tretji sunek, se je divje sopeč umaknil več korakov nazaj in si obrisal oznojeno obraz; nato pa si je skušal ustaviti kri, curljajočo iz prask, ki mu jih je prizadejala ost drobnega bodalca.

»Prav, prav!« je zarenčal, »ostanite mirni... ne bom se vas doteknil...«

Renčal je kakor doga, ki si po boju liže dobljene rane in obenem preži na sovražnika. Iskal je sam pri sebi poslednje poti, kako bi strl Biancin odpor.

Zdajci pa je vprašal:

»Kaj boste počeli? Kam se boste obrnili v tem gozdu? Pristanite vsaj na to, da se z menoj vrnete v Benetke!«

To pot Bianca še odgovorila ni; zadovoljila se je s tem, da je neizprosno odkimala.

»Tak se nočete vrniti z menoj?« je povzel Bembo s toli zloveščim mirom, da je deklico prešinila čudna tesnoba.

Spet je odkimala.

»Prav! Poslušajte me tedaj še poslednjič; potem vas bom rešil svoje navzočnosti. Hočem vas spraviti nazaj v Benetke. Da, hočem, in to bom tudi storil. Prisežem vam, da vso pot ne bom izpregovoril besedice, da se vam niti enkrat ne bom skušal približati. Razumite me. Nočete biti moji: prav. Toda zato ne pustim, da bi pripadali komu drugemu. Ali vas to čudi?«

In ker se mu je zdelo, da ga pozorneje poslušaja, je povzel:

»Še trenutek, in potem se boste lahko svobodno odločili, da pojdete z menoj v Benetke, ali pa da se obrnete kam drugam, kakor vas bo volja. Če se za prvo odločite, vam prisežem, da se vas ne doteknem. V drugem primeru pa se bom strahovito maščeval. In da se boste mogli svobodno odločiti, kam naj gre vaša pot, je prav, da vam povem, kakšna bo moja osveta...«

Premolknil je in globoko zasopel. Bianco je izpreletela ledena groza, zakaj na Bembove ustnice se je spet vrnil prejšnji ostudni usmev.

Kardinal je nadaljeval:

»Pravkar sem vam govoril o vaši materi. Nemara mislite, da je samo kurtizana. Prezirana, nemoralna ženska — prav, a to je tudi vse. Kaj ne da tako mislite? Pa vam moram odpreti oči. Vaša mati stanuje v Benetkah v prekrasni palači, ki je že sama na sebi vredna pet sto tisoč srebrnikov. Ne veste pa, in nihče ne ve, kako je prišla do te palače. O, zelo enostavno! Njenemu gospodarju je bilo ime Giovanni Davila. Bil je član Sveta desetorice. Bil je beneški patricij. Nu, in Giovannija Davilo so našli mrtvega, umorjenega — dva dni potem ko je napravil oporoko, v kateri je zapustil svojo palačo vaši materi, kurtizani Imperiji... Še zmerom ne razumete?... Vaša mati je ubila Giovannija Davilo!...«

»O, strahote!« je zajejala deklica, boreč se z omotico.

»Aha, zdi se, da vas začenjaj zanimati!... Zdaj pa vedite še to, da imam vse dokaze za ta umor in da poznam ljudi, ki so mu bili priče, ljudi, ki so po svojem značaju in visokih položajih docela neoporečni. Kaj porečete na to?... Molčite?...«

Za trenutek je utihnil, pripravljaje se za poslednji udarec. Bianci so klecale noge in morala je zbrati vso svojo moč, da se ni onesvestila.

»Poslušajte,« je spet povzel Bembo. »Če pojdete z menoj v Benetke, bom molčal. Če se vrnem sam, bom takoj po povratku napisal ovadbo: takoj zjutraj bodo vašo mater zgrabili, prišla bo pred sodišče in najkasneje čez štirnajst dni se bo njena glava skotalila pod krvnikovo sekuro.«

Če bi bil Bembo še dalje govoril, bi bila Bianca najbrž mislila, da laže. Toda Bembo je instinktivno začutil, do kod sme iti.

Obrnil se je in mirno odšel ter izginil v noč.

2. številka

izide šele v četrtek 12. t. m., ker je prva letošnja številka izšla namesto 5. t. m. že za novo leto. Številka bo izšla v večjem obsegu s posebno izbranim gradivom in obilnim nadaljevanjem naših obeh romanov.

KDOR VARČUJE
SIVIH LAS SE
OBVARUJE

**HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE
LJUBLJANA
MARIBOR
CELJE**

Sprejemamo vloge na knjižice
in na tekoči račun. Vršimo vse
kontokorentne in žirovne posle.
Posredujemo vse vrste denar-
nih transakcij.

Za vse naše vloge in obveze
jamči
z vsem premoženjem in z vso
davčno močjo

Dravska banovina

**Kupujte domače izdelke
jugoslovanske tvornice**

Dr. A. Oetkerja

Šartelj!

Zmešaj 12 dkg surovega
masla s 3 rumenjaki, dodaj 1
zavoj Dr. Oetkerjeve zmesi za
šartelj, 1/4 litra mleka in čvrst
sneg 3 beljakov. Testo naj gosto
teče z žlice. Peci ga v dobro
namaščenem modlu pri srednji
vročini.

Dr. Oetkerjeve

špecialitete se dobijo v vseh
špecerijskih in delikatesnih trgo-
vinah.

Dr. Oetker, Maribor

KAVARNA TABOR

Čenjenim gostom želita srečno in veselo novo leto 1933

Ivan in Zofija Flerin

Šivalni stroji

SINGER

so znani kot najboljši na svetu

**Oglasni v Družinskem tedniku
imajo vedno uspeh!**

Spolne bolezni,

sifilis, kapavica, beli tok so ozdravljive brez strupenih vbrizgavanj, brez
živega srebra in salvarzana. Tisoči žen in mož enodušno hvalijo svoje
ozdravljenje (trajno) na naroden način s preparatom „VIGI-TABL“ brez
motenj v izvrševanju poklica. Sijajna priznanja. Tisoče zahval. „VIGI-
TABL“ učinkuje zajamčeno, sigurno in prav hitro. Učinki so naravnost
presenetljivi. Prof. Herry se je o njih izrazil, da „delajo prave čudeže“. Uporabljanje je za zdravje povsem neškodljivo. Cena Din 120.—, posebno
za stare slučaje Din 200.—. Poskusna pošiljka Din 90.—. Pošilja diskretno
le HAVELKOVA Pharm. laboratorij AIDE, Praga-Vinograd, Slezská 116-T. R. 801. Pošt. predal 28. Č. S. R.

DNEVNO SVEŽE
PRAŽENA:

**Ako Vam
naš list ugaja!**

ga pokažite svojim prijateljem in ga pošljite kot tiskovino svojim sorodnikom v Francijo, Nemčijo, Ameriko in drugam

Mošančkarji

in druga namizna zimska

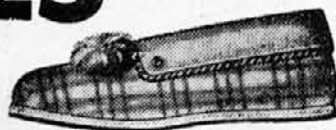
JABOLKA

po zmernih cenah stalno na zalogi pri

Gospodarski zvezi

Zahvaljujemo se svojim odjemalcem

DIN.
25

Vrsta 7042

Tople copate iz volnene tkanine z močnim podplatom in toplimi vložki obvarujejo Vaše otroke pred prehlajenjem.

DIN.
35

Vrsta 2851-05

Čeveljčki iz laka ali rujavega boksa za naše najmlajše odjemalce. Vel. 19-26 Din 35—, vel. 27-34 Din 49—, vel. 35-38 Din 69—.

DIN.
35

Vrsta 3661-00

Otročičkom za zimo visoki čeveljčki iz rujavega boksa s podplatom iz krupona vel. 19-26.

DIN.
69

Vrsta 4644-05

Okusni dekliški čeveljčki iz črnega ali rujavega boksa. Isti iz naifinejšega laka za isto ceno

DIN.
69

Vrsta 5662-00

Otroški čevlji fleksibl iz finega boksa s podplatom iz krupona. Vel. 27-34 Din 69—.

DIN.
59

Vrsta 9891-60

Nepremočljivi otroški škornji iz lakiranega gumija, v katerih otrok lahko hodi po največjem naliivu in blatu. Vel. 19-26 Din 59—, 27-34 Din 79—, 35-38 Din 99—, moški za štrpae Din 129—, lakirani Din 149—.

za zaupanje, ki so nam ga izkazovali skozi celo leto, pri nakupu naše obutve,

SVOJIM DOBAVITELJEM

za točno in dobro preskrbo,

SVOJIM SOTRUDNIKOM

kot tudi sotrudnikom naših dobaviteljev za požrtvovalno delo na skupnem cilju:

ČIM BOLJŠO OBUTEV ZA ČIM NIŽJO CENO.

Naše prizadevanje bo, da tudi v Novem letu nudimo svojim odjemalcem za manj denarja še več službe, a svojim delavcem še več zaslužka.

Brata

DIN.
59

Vrsta 1315-03

Okusni salonski čeveljčki iz finega baržuna ali satena. Vsaka praktična dama mora imeti ta čeveljček v svoji garderobi. Primerni za nošnjo v snežkah.

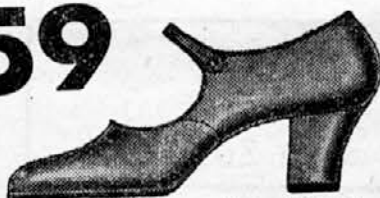
DIN.
69

Vrsta 1865-01

V naših snežkah lahko nosite tudi sredi zime lahke, udobne in elegantne čevlje, iz satena ali baržuna. Oba para čevljev Vas staneta skupaj Din 128—.

DIN.
59

Vrsta 1845-03

Udoben čeveljček iz baržuna za urad in trgovino. Ravnotako iz satena za isto ceno. Čeveljčki iz satena se lahko nosijo v snežkah.

DIN.
89

Vrsta 2945-11

Okusni čevlji iz rujavega ali črnega boksa. Neobhodno potrebni vsaki gospodnji za nedeljo in praznik. Isti iz najboljšega laka za Din 99—.

OTROŠKE NOGAVICE:

Fine iz sukanca vel. 2-4 Din 8—, vel. 5-8 Din 10—, vel. 9-12 Din 12—.

ŽENSKE NOGAVICE:

Močne za štrpae Din 8—
Fine flor Din 19—
Iz čiste svile Din 25—
Iz Bemberg svile Din 35—

MOŠKE NOGAVICE:

Močne za štrpae Din 5—
Debele bombažaste Din 7—
Fine flor Din 10—
Najfinejši flor Din 15—

DIN.
99

Vrsta 9805-07

Ta čeveljček iz finega laka daje Vašim nožicam lepo linijo in posebno eleganco. Neobhodno potreben za ples in družbo.

DIN.
99

Vrsta 2055-10

Udobni, topli in vendar elegantni čeveljčki z okusnim okrasom. Za mraz in zimo nenadomestljivi.

DIN.
39

Vrsta 7047

Po dnevnem naporu se boste najbolje počutili v teh udobnih domačih čevljih iz tople tkanine.

DIN.
49

Vrsta 9817-61

Ta lahka galoša iz najboljšega gumija obvaruje Vam čevlji, obdrži nogo suho in toplo tudi v največjem blatu.

DIN.
89

Vrsta 1937-22

Trpežni čevlji iz črnega ali rujavega boksa z nepremočljivim gumijastim podplatom. Primerni za vsakega, ki zahteva predvsem trpežnost čevljev.

DIN.
99

Vrsta 3967-22

Udobni čevlji iz črnega boksa z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Zelo primerni za tiste, ki so s svojim delom prisiljeni, da mnogo hodijo.

Vrsta 9897-84

Zajamčeno nepremočljivi gumijasti škornji za delo v vodi, na stavbah in instalacijah. Perejo se z navadno vodo. Isti lakirani za Din 149—.